

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin-
and (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyom-
közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több :: Egyes szám 5 Lej
vasárnap 6 Lej :: (Bucu-
restiben 50 bani felár,
Hirdetések tarifa szerint.)

XLV. évfolyam, 38. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1930. február hó 16

Önálló lista.

A közeledő választási harcok előcsatározásai már lényegében befejezést nyertek. A pártvezetők közötti tárgyalások és megegyezések abba a helyzetbe juttatták az aradi magyarságot, hogy egyetlen utja maradt: az önálló lista. A Magyar Párt aradi tagozata intéző-bizottságának tagjai két pártra szakadtak a legutóbbi ülésen. Az egyik az önálló lista mellett emelt szót, a másik a paktumos listában vélte megtalálni a magyarság érdekeit. A körülmények megmáshatatlán tények elé állították a párt vezetőit. Az önálló lista hívei elérték céljukat és bizonyos, hogy a mai napon megszünt az az ellentét, amit egy törekvés váltott ki a magyar vezetők közt: a magyarság érdeke.

A magyarság megnyugvással könyveli el dr. Marsieu Justin prefektus mai nyilatkozatát, amelyben többek között kijelentette, hogy sajnálja és nem rajta múlott a paktum sikertelensége. „A román pártok és a Magyar Párt — mondotta továbbá a prefektus — nem ellenségekként, hanem ellenfelekként fognak megküzdeni a választásokon.”

Azok a magyarok, akik az önálló listáért szálltak síkra, a leghesebb harcuk közepette sem gondoltak másra, mint arra, hogy igazságos és megfelelő arányban jusson be a magyarság a város tanácsába. Ennek a városnak érdekeit tartották és tartják szem előtt, a hol a lakosság többsége magyar, tehát nem volna igazságos, ha ezt a többséget a város tanácsában alig néhány ember képviselné. Ugyanez az érzés sarkalta a paktumos lista híveit. Ők is azt hitték, hogy paktumos lista szolgálja csupán a magyar érdeket.

Az aradi magyarság vezetőiben most már a bizonyosság elsímitotta azokat az elentéteket, amelyeket a közérdekekért való küzdelem különféle elgondolása váltott ki belőlük. Olyan ellenléteket látnak a román pártokban, amelyek szintén nem akarhatnak mást, mint amit mi magyarok is akarunk: felbreszteni ezt a szegény alvó várost, fellendíteni iparát és kereskedelmét, megvédeni a lakosság érdekeit minden belülről vagy kívülről jövő igazságtalanságokkal szemben.

A most beállott megváltozhatatlan helyzetről dr. Barabás Béla, a Magyar Párt elnöke így nyilatkozik:

— Az aradi magyarok minden törekvése az volt, hogy minél nagyobb számban küldjék be képviselőiket a város parlamentjébe. Azoknak, akik a paktumhoz ragaszkodtak, nem az volt a céljuk, hogy érdemeket szerezzenek a román pártoknál. És akik az önálló lista mellett harcoltak, távol álltak minden ellenségeskedéstől, minden gyűlölködéstől. Nem vallások, nem nemzetiségek ellen küzdöttek, csupán, mert ezt a módot tartották leghelyesebbnek céljuk elérésére. Mind a két áramlat egyet akart; minél több magyar tanácsagot bejuttatni a város vezetőségébe. Most már mindnyájunknak az a kötelességünk, hogy egy nagy magyar táborba tömörülve járjunk az urnák elé.

— Akár mi is lesz a választások eredménye, a legfontosabb cél az, hogy akik a város parlamentjébe kerülnek, önzetlenül, lelkes odaadással dolgozzanak Aradváros lakosságának érdekeiért.

Eddig szól dr. Barabás Béla nyilatkozata és ha dr. Marsieu prefektus kijelentéseit mellé helyezzük, nyugodtan nézhetünk egy tiszta, becsületos, gyűlölettől mentes és igazságos választás elé.

Leszavazták Pilsudszkyt a lengyel hadügyi bizottságban.

Elvetették Pilsudszky javaslatát, amely az aktív tisztek tömeges elbocsátására vonatkozott.

Varsóból jelentik: A lengyel kormány az utóbbi időben tömegesen bocsájta el az aktív tiszteket. Emiatt a hadügyi bizottságban majos jelenet volt, amely kiélezte a helyzetet Pilsudszky és az ellenzék között. A nemzeti demokraták tiltakoztak az elbocsátások ellen, amely szerintük törvénybe ütközik. Burde kormánypárti képviselő viszont rámutatott arra, hogy az elbocsátott aktív tisztek az

orosz, német és osztrák hadseregekből valók akik nem mutatkoztak megbízhatónak.

Kavmialtovszky, a bizottság elnöke példátlanul mondotta azt a javaslatot, amely a hadügyminisztérium mellé egy ellenőrző albizottságot akar kiküldeni és ezért állásáról lemondott. Ezután a bizottság 15 szavazattal 6 ellenében ezt a javaslatot elvetette.

Negyven szigurancatisztviselőt gyilkoltatott meg Tibacu.

A kémkedéssel vádolt szigurancatisztviselő megkezdte beismerő vallomását. — Tibacura bízták az orosz kémek kioktatását. — Maniu táviratilag felfüggesztette Besszarabia rendőrségi felügyelőjét. — Caramanov szovjetfutár szenzációs vallomása.

Két kormánypárti képviselőt is belekevertek a kémkedési ügybe.

Bucurestiből jelentik: A leleplezett szovjet-kémkedési ügyben a nyomozás és a kihallgatás változatlan erővel folyik. Tibacu kihallgatását Ionescu Vintila inspektor végzi és Tibacu megkezdte beismerő vallomását. Kiderült, hogy a kémszervezet csak most akarta megkezdeni működését.

Az állambiztonsági hivatal közegai közül eddig több mint negyven embert tettek el láb alól.

Ezeket Tibacu úgy gyilkoltatta meg, hogy megbízatással átküldte őket a Dnyeszteren, amikor pedig útjutottak, jelzéseket adott le a szovjet határőröknek, akik elfogták a román ügynököket és az ország belsejébe hurcolva, meggyilkolták őket.

A Lupta külön tudósítót küldött Besszarabiába, hogy az egész Tibacu ügyet föderítse. A hírlapíró megállapította, hogy

épen Tibacura bízták az Oroszországba küldendő román kémek kioktatását. Ezek közül a neki meg nem felelőket az említett módszerrel megölette, a megbízható egyéneit pedig úgy oktatta ki, hogy azok nem Szovjetországba kémlétek ki, hanem egyenesen a román eseményeket szolgálatták ki a Szovjetnek.

A parlamentben tegnap igen izgatottan tárgyalták a kémkedés ügyét és olyan vélemények is elhangzottak, hogy titokzatos politikai kezek is bűnösök benne. A Viitorul és az Univercul minden száma cikkeznek a kémkedésről és azt állítják, hogy a szovjet agitációja azért válhatott ilyen nagyszabásúvá, mert a szociáldemokratákkal kötött régebbi paktum megakadályozza a kormányt abban, hogy az izgatottakkal szemben fellépjen.

Az ügyben igen nagy szenzációt kelt az a hír, hogy

Maniu Gyula miniszterelnök visszahívta Husarescu besszarabiai rendőrségi felügyelőt, aki évekig vezette a kerület állambiztonsági ügyeit és a legmegbízhatóbb és a legkitünőbb tisztviselőnek tartották, aki minden kormányt híven szolgált.

Azt hiszik, hogy visszahívása politikai okokból történt. Husarescu ugyanis Chisenevben

azt a kijelentést tette, hogy a kémkedés ügyétől nem állanak távol a tartományi képviselők. Már pedig a tartományban csakis kormánypárti képviselői vannak, nyilvánvalóan tartotta tehát a kormány, hogy a kijelentés csakis ezekre vonatkozhatott.

Stere Constantin kihívást látott a nyilatkozatban és nyomban Maritához sietett, akinél interviút Husarescu visszahívása érdekében, mert kiválóan Husarescu a liberálisokkal rokonszenvezik, amikor a nemzeti-paraszt-párti képviselőkről ilyen kijelentést tesz. Husarescu utóda Cherman craiovai rendőrfelügyelő lett.

A Curentul mai száma részletes cikket ír a Tibacu-féle ügyről. Caramanovról megállapítást nyert, hogy besszarabiai származású. A szovjetfutár kijelentette, hogy az orosz hadsereg tisztje volt és így csak hazáját szolgálta, amikor a szovjet érdekében működött. A nála talált pénz kérdésében azt mondotta, hogy 30.000 lej az övé volt, 30.000 lejt kellett volna Tibacunak átadnia, míg 300 dollárt Odesszában lakó édesapja küldött kisenevi rokonságának. Kijelentette, hogy édesapja Romániában akar letelepedni. A lap szerint a fővárosban eddig hét letartóztatást eszközöltek a nagyarányú kémkedési ügygyel kapcsolatosan. Letartóztatták többek között Tibacu feleségének fivérét is.

Az eddigi vizsgálat még egy érdekes körülményt állapított meg. Beigazolást nyert ugyanis, hogy

Caramanov szintén a szigurancatisztviselője volt, egészen 1927-ig, amikor elbukott a képesítési vizsgán. Ekkor átment a Dnyeszteren és a szovjet szolgálatába lépett.

Most az irányban folyik a nyomozás, vajjon nem kémkedett-e Caramanov a szovjet javára azon idő alatt is, míg a szigurancatisztviselői állott. Tibacu feleségét különben a mai napon szabadlábra helyezték.

Bucurestiből jelentik: Hír szerint a szigurancatisztviselője volt Tibacu-féle kémkedési ügyben Alexandru Pisonét, a rendőrségi igazgatóság utlevélosztályának főnökét, aki szintén részese a kémkedési ügynek és állásáról arra használta fel, hogy hamis utleveleket állított ki a szovjetfutároknak és...

Megkezdődött az előadás a „Sóhajok palotájában”.

A gyógyszerészek és ügyvédek a „vádlottak padján”.

Az adókető bizottságok működésének első napja.

Mindössze három esetben szállították le a múlt évi adóalapot.

A mai premier csalódást hozott a feleknek.

(Arad, február 15.) Reggel fél nyolc óra van. Máskor ebben az időben csend borul még a pénzügyigazgatóság épületére. A „Sóhajok palotájában” azonban ma nagy a sürgés-forgás. Tisztviselők, akik más alkalommal ilyenkor még a reggeli lapot olvassák kényelmesen a haboskávét mellett, most sietnek hivatalaikba. A szolgák már nagyrészt befejezték a takarítást és most a „várótermeket” rendezik. Mindenki tevékenykedik, készülődik: ma van az adóketések premierje. Ma kezdik meg működésüket az adókető-bizottságok, amelyekről hangzatos kijelentések kíséretében azt ígérte Madgearu pénzügyminiszter, hogy „működésük igazságos és méltányos lesz.”

... és a premier lezajlott. Madgearu újdonságának sikerét az első nap után még nem lehet megállapítani. Egy azonban bizonyos:

a beharangozott méltányosságot az első napon nem lehetett észrevenni, mert az első speciális adókető bizottságnál mindössze három esetben szállították le az elmúlt esztendő alapot, míg a második számú speciális bizottságnál az egyetlen egy esetben sem fordult elő.

Az adófizető polgár izgalmas órái.

Reggel nyolc óra. A kereskedő már kinyitotta üzletét, a tisztviselő leült íróasztala mellé, a munkás a gép mellett napi robotját végezte. A háziasszony a piacon bevásárlásait eszközölte, az éjszaka lumpja épen másik oldalára fordult és az adókető-bizottságok váróteremébe előléptetett előszobájában 20—30 adófizető polgár izgatottan várta, hogy a bizottság magas színe elé járuljon. Az izgalomtól kipirultan beszélgettek egymással. A gyógyszerészek és ügyvédek napja volt ma. A belső szobában már együtt volt a bizottság. Neogata sefcontrolor az elnök. Omescu gyógyszerész az adófizető patikusok delegátusa.

Néhány perc múlva megjelent az előszobában a titkár és harsány hangon elküldte: — Ürs Rudolf gyógyszerész ur! — Méltóztassék beférni.

... és Ürs Rudolf gyógyszerész befért. Hóna alatt szorongatta receptkönyvét. Kollégái pedig ezalatt a várható eshetőségeket vitatták meg.

— Nem lehet kibírni azokat a terheket, amiket az utóbbi években a nyakunkra helyeztek... Ötven százaléka csökkent a bevétel és a forgalom... Messzire elkerüli a paraszt a gyógyszerteret, kenyérre sincs pénze, nemhogy patikára legyen. Karácsony előtt kölcsönt kellett felvennem, hogy az adómat kifizessem... Nincsenek másra tekintettel, csak hogy fizessen az ember, de hogy miből, azt nem kérni senki, — mondogatták egymásnak az aradmegyei gyógyszerészek, kik izgatottan várták, hogy mikor szólítja be őket is a titkár ur.

Alig telt egy-két óra, a terem már szinte áthatolhatatlan füst töltötte meg. Izgatott ember sokkal többet cigarettázik, mint más. Már pedig ezek valamennyien meglehetősen idegesek voltak. A terem közepén egy keskeny hosszú pad. A törvényszék tárgyalótermében van ilyen. Ott szoktak ülni a vádlottak. Most az előszobában az adófizető polgárok ültek rajta.

— Ugy érzem magam, mintha a vádlottak padján ülnek — mondotta az egyik.

A bizottság pedig közben dolgozott. Egyik gyógyszerész ment, jött a másik. Elég gyorsan „végeztek velük” és déli egy óráig 31 aradmegyei patikus adóját állapították meg.

A harmincegy gyógyszerésznél összesen 3,285.000 lej jövedelmet állapítottak meg, mint adóalapot. Az elmúlt esztendőben 3,080.000 lej volt.

— Mindenki meg volt elégedve — mondogatták a bizottság tagjai — a kisebb gyógy-

szerezsek a múlt évi adót fogják fizetni, ahol új patika alakult, ott természetesen leszállította a bizottság az adót, a többieknél pedig „alig” 5—10.000 lejjel emelkedett az adóalap.

Odakülm az előszobában azonban nem mindenben osztották a bizottsági tagok véleményét. No de ez már így szokott lenni, minden fél a maga igazát igyekszik bizonyítani.

Az ügyvédek között.

Ezalatt fenn az emeleten Georgescu elnöke alatt az ügyvédekkel foglalkozott az adókető-bizottság. Tizennyolc aradi ügyvédre került a sor ma. Itt az előszobában ugyanaz a kép, mint lenni a földszinten, a másik bizottság „várótermében”. Izgalomtól túlfűtött hangulat. Elkeseredett kifakadások és az adófelelélés miatt méltatlankodások.

— Átlag a múlt évi adót állapítottuk meg — mondták benn a bizottságnál. — Csak egy nagyobb emelés volt, ahol tekintélyes jövedelememelkedést állapítottunk meg. Ettől eltekintve csak kisebb emelések történtek.

— És leszállítás hány? — kérdeztem.

— Leszállítás? Az egy sem történt — hangzott a válasz.

Odakülm megtudtam, hogy a Cucu Timár-iroda adóalapját 90.000 lejről 200 ezer lejre. Mannheim Aladár dr. adóalapját 50.000 lejről 60.000 lejre. Demian Aurel dr. adóalapját pedig 60.000-ról 80.000-re emel-

Ambrózy Andor bárósága miatt megfelelték a temesvári megyei választásokat.

A cuzisták contestációja szerint a nemesi cím tévedésbe ejti a tömegeket. — Az alkotmány eltörölte a nemesi címeket Romániában.

Bucurestiből jelentik: A Curentul híradást közöl, amely szerint a Cuza-párt tegnap megfeleltette a temesmegyei megyei választások eredményét. A contestáció érdekes indokolásokat tartalmaz. Eszerint a magyarság egyik jelöltje: báró Ambrózy Andornál a szavazólapon feltüntettek a bárói címet. A contestáció a román alkotmányra hivatkozik, amelynek tizedik paragrafusára szerint a nemesi címeket Romániában eltörölték. Ez a nemesi cím — mondja a felelkezés — abba a tévedésbe viszi a választót, hogy az illető a királyi ház által favorizált személy. A többi kifogás már jelentéktelenebb, így többek között az, hogy a szavazólapon nem két, hanem háromoldalas volt. A lap ezzel kapcsolatosan követeli a nemesi címek használatának végleges betiltását.

Forradalom kitörésétől tartanak Madridban.

A király ma feloszlatta a nemzetgyűlést. — Hatalmas tüntetések Madrid utcáin. — Agitálnak Primo de Rivera hível.

Párisból jelentik: Madridi jelentések szerint a politikai helyzet még mindig teljesen bizonytalan. A tüntetések és zavargások egymást érik, a diákok és munkások körében óriási az elégedetlenség. Politikai körökben a forradalom kirobbanásától tartanak. A köztársasági mozgalom állandóan erősödik, az elkeseredés fokozódik, mert a diktatura sok intéz-

kedése még mindig érvényben van és azok eltörlését csak ígérgetik. Primo de Rivera hível is agitálnak.

A király ma dekretumot írt a nemzetgyűlés feloszlításáról. Madridban ma óriási tüntetés volt, amit a rendőrség kardlappal vezetett.

A szovjet sohasem mond le Besszarábiáról.

Nagy tüntetés Moszkvában Románia ellen. — Litvinov éleshangu beszéde. — Az orosz hivatalos lap izgatása.

Bucurestiből jelentik: A Lupta moszkvai jelentése szerint ma nagyarányú tüntetés volt Moszkvában Románia ellen. Mintegy ötezer ember vonult fel a külügyi népbizottság palotája elé, ahol Románia ellen tüntetett Besszarábia kérdésében. A tömegek Litvinov külügyi népbiztos tartott éleshangu beszédet, amelyben Romániát támadta és

kijelentette, hogy a szovjet sohasem fog lemondani Besszarábiáról.

A tüntetést az Izvestia, a szovjet félhivatalos organuma izgató cikkei idézték elő. Ez a lap már hetek óta folytat kampányt Románia ellen és a Besszarábia kérdésében azt írta, hogy

Az Ekcéma

Azok, akik szenvedtek ebben a kínos betegségben és éveken át türelmetlen viselkedést álltak ki, a Cadum kenőcs használata után rövidesen visszanyerték álmukat és nyugalmaikat. Ez a kenőcs beigazolta hatásosságát azért, hogy ezer és ezer egyént gyógyított ki, akik régóta szenvedtek ekcémától, sömörtől, pörsestől, pattanástól, furunkulustól, kelevénytől, kiütéstől, csalankiütéstől, vérkeletéstől, aranyértől, viszketésgégtől, ráhtól, tályogtól, égési sebtől, csipéstől, kergesedéstől, ugyszintén sebesüléstől.

ték fel, Dr. Salamon Bélánál, dr. Reisinger Ferencnél, Péntes Ákosnál, dr. Vladisavlavinnál és dr. Czettelnél 10—10.000 lejjel emelkedett az adóalap.

... és ezt nevezte Madgearu pénzügyminiszter méltányos adómegállapításnak. Azt, hogy az elmúlt esztendőnek toronymagasságba felszólt adóját még jobban felemelték, mindennek lehet nevezni, csak méltányosságnak és igazságos elbánásnak nem.

... és a „Sóhajok palotájában” holnap, vasárnap reggel nyolc órakor a mai premier után újból megkezdődik az előadás...

(— enczy.)

Budapest közkezd. veltségi gyógyintézete a Vas-uccal dr. Pajor-szanatorium

14 napi tartózkodásnál 50% vasuti kedvezmény. Prospektus: A magánklinikai osztályon a teljes ellátás napi díja 12 Pengő.

Az aradi magyarság önálló listával megy a küzdelembe.

Ma délben minden paktumtárgyalás meghiusult. — A liberális párt vezetősége nem járult hozzá a halasztáshoz. — A román pártok egy listán tömörülnek. — Marsieu Justin dr. prefektus: „A román és magyar pártok nem mint ellenségek, hanem mint ellenfelek fognak küzdeni”. — A Magyar Párt intézőbizottsága kedden állítja össze az önálló listát.

Négy lista küzd egymással az aradi községi választáson.

(Arad, február 15.) A mai nappal teljesen tisztázódott a városi tanácsválasztás körüli helyzet. Ma már befejezett tény az, hogy a román pártok és az aradi Magyar Párt külön-külön indulnak a választásokba.

Miután a liberális-párt nem hajlandó együtt menni a magyarsággal. Marsieu Justin dr. megyei prefektus mindent megtett arra, hogy létrehozza a megegyezést és még tegnap este felkérte Vlad Sándor képviselőt, a kormány-párti lista vezetőjét, valamint Borneas Gyula dr. képviselőt, járjanak el a liberális-párt vezetőségénél, hogy várják meg a Magyar Párt végleges döntését. A válasz az volt, hogy „a liberális-párt vezetősége nem járulhat hozzá a halasztáshoz, miután már délben közölte a párttal, miszerint a Magyar Párttal való megegyezés nem sikerült és hogy a Magyar Párt önálló listával vesz részt az aradi tanácsválasztásban.” Ezzel azután be is fejeződött minden paktumtárgyalás.

Marsieu dr. prefektus nyilatkozata.

Ma délután az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Marsieu Justin dr. megyei prefektussal, aki az új helyzetre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette:

— Végtelenül sajnálom, hogy így történt, de a mai nappal lezártnak tekinthető az aradi tanácsválasztás kérdése. Mindent megtettem arra vonatkozólag, hogy a megállapodás létrejöjjön és nem rajtam múlt, hogy nem sikerült a megegyezés. En szavamot adtam a liberális-pártnak, a Magyar Párt intéző-bizottságának legutóbbi döntése után, hogy nélküle nem döntök a továbbiak felett. A liberális-párt vezetősége a mai nappal pedig lezártnak tekinti a kérdést.

Most van szükség a magyar egységre.

Ezekután tehát teljesen bizonyos, hogy az aradi Magyar Párt önálló listával indul a választásokba. Most már csupán az a fontos, hogy minden magyar, bármi is volt az álláspontja a községi választások kérdésében, teljes szívvel és lélekkel álljon a Magyar Párt listája mellé. Igyekezni kell minél több magyar tanácstagot bejuttatni az aradi városi tanácsba, mert életbevágóan fontos, hogy a magyarság megfelelő súllyal vegyen részt a város vezetésében. Arad magyarságának egységes tömegben kell felvonulnia a választásokon és félretéve minden egyéni érdeket és nézetet, a magyar listát kell igyekeznie diadalra vinni. A mai helyzetben szükség van a magyar összetartásra, sokkal fokozottabban, mint a paktumlisták idején, mert most a magyarság teljesen saját erejére lesz utalva. A valódi magyar erőpróba tehát március 14-én lesz. A magyar listát a párt elnöki tanácsa már hétfőn este állítja össze, míg kedden az intéző-bizottság dönt az ügyben. Ezzel kapcsolatosan a Magyar Párt vezetősége ma a következő meghívót adta ki:

MEGHÍVÁS.

Az aradvárosi Magyar Párt elnöki tanácsa folyó évi február hó 17-én hétfőn este 7 órakor ülést tart a párt helyiségében. Az ülés tárgya: jelölés az önálló listára.

Az elnöki tanács által összeállított listát az elnökség a folyó hó 18-án, kedden este 7 órakor tartandó intéző-bizottsági ülésen terjeszti elő.

— A Magyar Párt vezetői legutóbb kijelentették, hogy nem akarnak ellenséges atmoszférát teremteni az aradi románság és magyarság között — folytatta a prefektus — és akkor nyomatékosan hangsúlyoztam, hogy

a román pártok s a magyar párt nem ellenségekként, hanem ellenfelekként fognak megküzdeni, loyális, nyílt és becsületes fegyverekkel.

Biztosítottam a párt delegátusait arról, hogy a választások tiszták és befolyásolhatatlanok lesznek és arról, hogy a megválasztandó magyar tanácstagokat nem fogják a tanácsban ellenséges atmoszférával fogadni.

— A néppárt állásfoglalását ismeri már Prefektus ur?

— A néppárt vezetősége közölte, — válaszolta Marsieu dr. — hogy a párt határozata értelmében nem kandidálhat a községi választásokon, azonban a szavazásnál minden erejéből támogatni fogja a román pártok listáját.

— Mikor történnék meg a végleges jelölések?

— Nem olyan sürgős, mert jogunk van nyolc nappal a választások előtt kiegészíteni listánkat. Azt hiszem azonban, hogy két-három nap múlva már készen lesznek a jelölések. A magyar kereskedők és iparosok részére — miután erre megkértek — négy helyet ajánlok fel a listán.

Marsieu Justin dr. megyei prefektus, aki az utolsó percig a békés megegyezés híve volt, hétfőn délután Bucurestibe utazik, ahol jelentést tesz a kormánynak a községi választások kapcsán előállott helyzetről. A prefektus körülbelül nyolc napig marad távol.

A tárgy nagy fontosságára való tekintettel felkérem az elnöki tanács és intéző-bizottság tagjait, sziveskedjenek az ülésen teljes számban megjelenni.

Arad, 1930. február hó 15-én.

Dr. Barabás Béla

az aradi magyar párt elnöke.

A négy lista.

Az aradi tanácsválasztás alkalmával tehát négy lista fog küzdeni: Az első számú a román pártok listája, a második a Polgári Demokrata Blokk-é, amely a szociáldemokraták listája, Angel István dr. volt polgármesterrel az élén. A harmadik lista a Magyar Párté, amelyet valószínűleg már szerdán nyújtanak be, míg a negyedik a kommunista munkásoké. Az új választói lista alapján Aradon 13-500 választó van és így a szavazatok erős megosztása várható. A román pártok az összes szavazatok 55-60 százaléka számára számíthatnak, a magyarság legrosszabb esetben is — a választói lista kedvezőtlen számarányu összeállítására is — 40 százalékra számíthat, ami viszont annyit jelentene, hogy a másik két lista teljesen — vagy legalább is minimális számú

Alapítási év 1910.
BUDAPESTI BÉLYEGZŐSDE
Budapest, IV., Kossuth Lajos-
ucca 7. — Most megjelent
nagy árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Megnyilt az új „ELBE”

Harisnyaház

Szenzációsan olcsó gyári áruk.
volt Zrinyi-ucca
Városi-kávéházzal szemben.

szavazattal — elbukik. A két másik lista azonban — a szociáldemokratáké és kommunistáké — a román és magyar párttól óhajtanak hivatkozott szerezni és most már teljesen az érdekelt pártok egységétől függ, mennyire fog ez sikerülni nekik.

Nemzetközi szervezet a bódító mérgek leküzdésére.

Genfből jelentik: A népszövetség öpiumbizottsága többhetes tanácskozás után karteilszerű megállapodást létesített a kokain, heroin és morfiom mérgeket gyártó államok számára, amely szerint azok csak előzetesen megállapított kulcs alapján termelhetik a mérgeket. Központi szervezet fogja megállapítani, hogy tudományos célokra igényelt mérgek milyen mennyiségben állíthatók elő és évente több konferenciát tartanak.

A síró futballista.

Turák János temesvári futballista sírva vallotta be, hogy ő akarta megszerezni M. Bözsi magánhivatalnoknót.

Temesvárról jelentik: Megirták, hogy Temesváron M. Bözsi magánhivatalnoknőnek egy Bognár Péter nevű 15 éves gyerek levelet kézbesített, amelyben a névtelen levélíró azt követelte M. Bözsi-től, hogy juttasson el neki haladéktalanul 5000 lejt, mert különben hivatali működéséről bizonyos leleplezéseket tesz. M. Bözsi a rendőrséghez fordult, amely azt a tanácsot adta, hogy a hivatalnoknő színlég menjen bele a megszerezésébe. A jelzett helyre el is küldte a kért pénzt, ahol azt egy Turák János nevű kilincsgyári alkalmazott, chisodai futballista vette át. Nyomban letűlelték a rendőrség emberei és megkezdték kihallgatását. Turák arra hivatkozott, hogy őt is megbízták a pénz felvételével s tagadta, hogy ő lenne a zsarolás értelmi szerzője.

Ma azonban a rendőrségen mégis beismerte, hogy ő akarta megszerezni a pénzt. Chemnitzky komiszár ugyanis iratott egy párt sort a fiatalemberrel, aki gyanútlanul tett eleget a kérésnek. A komiszárnak néhány szó elég volt. Összehasonlították a zsaroló levéllel az irást, meg ezt a néhány szót. Az irás egyazon kéztől származott. Turákát elárulta az írása. De azért következménye nem lett a dolognak. M. Bözsi megbocsájtott Turáknak, aki viszont deklarációt adott, hogy semmiféle diffamáló dolgot nem tud M. Bözsi-től. Turák annyira elkeseredett az ügy felett, hogy pl. tveregve hagyta el a rendőrség területét.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, vasárnap 3, 6, 5, 6, fél 8 és 9 órakor: Bebe Daniel-szel a főszerepben: **A MOZIREPORTERNO,** Vigjáték attrakció.

ELITE MOZGÓ: Carlo Aldinivel a főszerepben: **KÉT POKOLI NAP.**

GRADISTE MOZGÓ: FELESLEGES EMBER. Főszerepben: William Haines, Josephine Dunn és Ricardo Cortez.

Fél 12 órai **MATINÉK** műsora:

CENTRAL MOZGÓ: KI A TETTÉS. Főszerepben: Monte Blue a „Fehér árnyak” főfőszereplője.

ELITE MOZGÓ: BOHÉMVÉR

Kiszabadult a börtönből Héleki börtön csalásért. Frederic Cook, az északi sark Cook diadalának és bukásának története.

A volt dalás férfi, mint megtört aggastyán kerül az életbe.

(Bécs, február 15.) Huszonnégy esztendővel ezelőtt hasábné tudósításokban számoltak be a lapok két vakmerő sarkvidéki vállalkozásról. Két amerikai sarki kutató, az egyik Frederik Cook dr., a másik Robert Peary, egymástól függetlenül arra vállalkozott, hogy elérje a sarki kutatók a vágyva-vágyott célját: a földgömb északi sarkát.

Cook volt az első, aki, mikor 1908 végén északsarki útjáról visszatért, azt hirdette magáról, hogy elérte az északi sarkot

és kitízte rá az amerikai lobogót. Nagy volt akkor dicsősége világszerte, zavartalanul sütkérezhetett a dicsőségnek ragyogásában mindaddig, amíg Peary Róbert szintén vissza nem tért a sarkról és a szemébe nem vágta Cooknak, hogy közönséges szélhámos, aki meghamisította adatait és fényképét és nem volt a sarkon, amelyet először ő, Peary Róbert ért el.

Hét évig a fegyházban.

Frederik Cook kétségtelenül korunk hőse. Pályája változatos és érdekfeszítő. A kárier befejezése azonban sivár és megdöbbentő.

Hét éven keresztül ült a szerencsétlen ember Kansas állam fegyűntetésében, Leavenworth fegyűzárban

és ez a hét év az egykor dalás, érdekes arcvonású embert megtört aggastyánná változtatta. Hét éven át ült a vasrácsok mögött és szorgalmas ujjakkal végezte a fegyűzár munkát, kihimezte a zsebkendőket, soha nem volt kifogás ellene és így büntetésének felét kitöltvén, most megkegyelmezték neki, visszanyerte szabadságát.

A Cook kiszabadulása alkalmával megjelenő hírlapi közlemények megemlékeznek arról, hogy a fegyűzárban ülő férfit legjobban Amundsen halálának híre rázta meg. Raold Amundsen, a nemesszivii norvég volt az utolsó barátja, akivel első ízben az északi sarki tenger jéges világában találkozott és a két kutató szívvel-berátságot kötött.

Frederik Cook története az Antarktisznak, a déli sark területének jégmezőin kezdődött. Frederik Cook, a kiváló orvos, délsarki expedícióján kísérte el Peary Róbertet, a dusszag amerikai kutatót. Cooknak már jó neve volt a tudományos körökben. Cook a délsarki úton olyan pompás kutatói készségekről tett tanúságot, hogy Peary egyszeriben féltékenyvé vált az expedíció orvosára. Utjuk már a második expedíció alkalmával szétvált. Cook most saját maga igyekezett tudományos kutató expedíciót szervezni. Először a déli sarkot akarta elérni és egy fantasztikus terv fogant meg agyában. Autókkal akart a déli sarkra jutni. Kémikusai azzal foglalkoztak, hogy oly gazolinkveréket állítsanak elő, amely a sarki hidegben sem fagy meg. Javában folytak az előkészületek, amikor arról értesült, hogy vetélytársa, Peary Róbert az északi sarkot akarja meghódítani. Ő is északsarki utat szervezi.

A híres északsarki út.

1908 február 19-én tíz eszkimóval, 107 kutyával és 11 szánnal a Smithsundon át az Eilismere-földre ment. Itt tábort vert és csupán két legügyesebb eszkimójának kíséretében megindult útjának befejező szakaszára.

Erről még beszámoltak az újságok. Azután hónapokon át néma csend. Már aggódnak a

vakmerő kutató sorsa felől. Ekkor váratlanul egy búnavadászhajón teljesen csonttá soványodott, borzalmas külsejű ember érkezik az Anglia északi partvidékén húzódó Shetland-szigetek egyikére, Lerwickre. Egy penny sincsen nála. A lerwicki postahivatalba siet, hogy hosszú táviratot adjon fel s a táviratok továbbítására a postamestertől hitelt kér. A csavargókülsejű embernek a postamester csak egyetlen sürgöny erejéig ad kölcsönt. Ez a sürgöny az amerikai újságkírállynak, Gordon Bennetnek szól, aki rendkívül kiadósan adja közre a nagy újságot, nyomtatja le Cook első híradását.

Földedeztem az északi sarkot. A világ tujének fokán voltam. Dr. Cook.

A dicsőség ragyogásában.

Az egész világ ünnepli, amikor följegyzéseinek, mérésének alapján s fényképfelvételeinek bizonylatával a tudományos világ előtt is igazolja, hogy végrehajtotta az eddig lehetetlennek hitt földadatot:

kutvaszánkón közelítette meg és érte el az északi sarkot, ahol eddig még ember nem járt.

Számtalan röpirat és hírlapi interjú, tudományos cikkek következtek ezután, Cook előadását gramofonlemezeken örökítették meg. Mindezekben a publikációkban elmesélte Cook azokat a rettenetes fáradalmakat, amelyekben keresztülment. Amikor a szárazföldet elhagyta, a két eszkimó már nem akarta követni, mint ahogy Kolumbusz Kristótot is visszafordulásra akarták kényszeríteni lázadó hajósai. Ahogy Cook a hajónapló meghamisításával, a megtett utak helytelen bevezetésével szedte rá legénységét, úgy ámitotta el az eszkimókat a horizonton mutatkozó ködfoltokkal, amelyekről azt mondta eszkimóinak, hogy a szárazföld jelei. Behatóan mondta el Cook, hogyan állapította meg, hogy céljánál van és miként tüzte ki az amerikai zászlót a világ tujének fokán. — Az 1908-ik esztendőnek legünnesebb embere Frederik Cook volt.

A bukás.

Azután bekövetkezett a bukás.

Peary Róbert visszatért és ő is az állította, mérésével és térképeivel bizonyította, hogy az északi sarkon volt.

Szenvedélyes vita tört ki. A sajtó két táborra oszlott. Elhangzott az első komoly vád, amely szélhámosnak bélyegzte meg Cook dr.-t. — Peary föllármázta a tudományos köröket. Cook dr. előadásait a rendező tudományos testület és ipodák egymásután mondták le, illetőleg halasztották el arra az időre, míg a kopenhágai vizsgálóbizottság döntését meg nem hozza. A tudósok azután alapos munkát végeztek.

Hibákat találtak számadásaiban, megátpitották, hogy fényképei hamisítva vannak.

Knud Rasmussen, a nagy sarkvidéki utazó, az eszkimótörzsek legalaposabb ismerője, fölku-tatta a két eszkimót, akik Cooknak kísérői voltak az ut utolsó szakaszán.

Az eszkimók vallomása a legélesebb ellentétben állott Cook elbeszélésével.

A tudományos világban csupán két védelmezője akad Cooknak, az egyik Houben professzor, a másik Baldwin kapitány, de ők sem mondták azt, hogy Cook a sarkon lett volna, hanem csupán annyit hoztak föl védelmére, hogy jóhiszemű ember is lehet Cook, akinek

A WIZO és a Zsidó Kulturház

együttes bállal egybekötött
vidám tarka-estje f. hó 22 én
szombaton, a Fehér Kereszt ünnepi termében

számításába hibák csuszhattak be és maga is azt hitte, hogy a sarkon van.

De a nagy tömeg „Feszítsd meg!”-et kiáltott arra, akit még néhány nappal azelőtt tömjénstett.

A kopenhágai szigorú ítélet kimondotta hogy Cook szélhámos.

A szerencsétlen kutató egyszeriben a világ legmegvetettebb, legüldözöttebb embere lett. Elrejtőzött emfirtársai elől, hamis névvel utazott a világon szerzetstét. De csaknem mindenütt fölismerték, kiganyolták, megvetették. Végül Heidelbergbe menekült, ahol 1910-ben egy kis szanatóriumban húzódott meg.

Cook börtönbe kerül.

Lassanként Cook esetét elfelejtették. Talán senki sem emlékezett volna erre a sokat hánytorgatott névre, ha 12 év múlva újra magára nem vonja a közfigyelmet. 1922-ben az amerikai lapokban hatalmas cikkek jelentek meg arról, hogy Frederik Cook dr. óriási olajföldeket fedezett föl. A nyugtalan szellem újból kutatott. Azt állította, hogy Texasban hatalmas petróleumforrásokat talált. Részvény-társaságot alapított, de az első furásra nem találtak olajat.

Cook dr. újból megbélyegeztetett, szélhámosként állott az emfiriség előtt. Súlyos csalás miatt üldözték meg ellene az eljárás és 14 évi és hathónapi fegyűzárú ítélték el Cookot.

Nem érdektelen, hogy 1928-ban azokon a területeken, amelyek öt évvel azelőtt Cooknak tulajdonában voltak, újból ásni kezdtek s akkor tényleg bőséges petróleumforrásra bukkantak. Cook a tárgyaláson kétségbeesetten erősítette, hogy tudományos meggyőződése szerint petroleumnak kell lenni ezeken a földeken, akkor nem hittek neki és fegyűzárú ítélték. Öt év múlva kiderült, hogy igaza volt. Akkor kegyelemre ajánlották, de a kérést az igazságügyi hatóságok visszautasították azzal az indokolással, hogy Cookot tényleg csalási szándék vezette.

Kétszer bélyegezték meg Cookot és lehetséges, hogy mind a két ízben ártatlanul vetettek rá köveket.

**Roman, magyar, német könyvek
Mind tisztá új kiadásban
Kiszorlag havi 40 lejert a Lóbl edje
Közismert jó könyvtárban.**

Kicszerélik a sineket Arad és Tövis között.

Kétszáz milliót irányoztak elő a CFR. beruházási programjára.

Bucurestiből jelentik: A múlt évben a vasut — mint ismeretes — megkezdte a Gaston Lervere francia szakértő által készített reorganizálási terv közzétételét. A napokban Bucurestibe érkezett a francia szakértő, hogy az 1930-ra előirányzott munkálatokat megbeszélje a vasuti vezérigazgatósággal. A tervezetet ki is dolgozták és eszerint az idén bő programmal rendelkezik a CFR.

Aradot a programnak csak egyik pontja érdekli, amely szerint a Tövis és Curtici közötti szakaszon — tehát az Arad—Tövis közötti vonalon — a sineket kicszerélik. Több helyen kettős sínpárokat építenek, másutt az állomásokat nagyobbitják meg. A munkálatok valószínűleg körülbelül ugyanannyiba kerülnek, mint a múlt-évié, tehát 200 millió leibe.

**Pensió szobák Budapesten
a Luiza-Pensióban.**
Reggeli ebédrel napi 4.50 P. től.
VIII. Fehérvári Sándor-utca 17. Telefon: Jozsef 330-34
Intra hívások 5% engedményt kapnak.

Pénzváltó József
angol urizabó
eredeti angol és söt szövegek
dus választékban.
külföldi szakismeret alapján vállala legkényesebb
iztónak is megfelelő dívat-munkát és estélyi ruhát.
Budapest, IV., Eskü-ut 5.
Telefon: Aut. 825-92.

FÉRFIAKI A szenzitolós lörvényesen védejt
AMOR STAR* garantáltan
azonnal és állandóan segít, tol-
jes impotenciánál is (nem med eina). Illusztrált is-
mertélt, orvosi szaklap méltatásával 25 lei ellenében,
diskréton küld:
Dr. Keleti Budapest, Petöfi S.-ueca 17.

Hatvan évvel ezelőtt a magyar sajtó nagy szimpátiával fogadta a román társulatot. Aradon vendégszerepelt

Zsúfolt házak előtt játszottak a román színészek. a bucaresti-i Nemzeti Színház
A román társulat sugója Eminescu, a később híressé vált költő volt.

(Arad, február 15.) Régi újságok fekszenek előttem. Az idő vasfoga megsárgította azokat az újságokat, amelyeket több mint egy fél-századdal ezelőtt nagy érdeklődéssel böngészett az aradi újságolvasó. Régen elfelejtett és sokak által még sohasem hallott események kelnek életre előttem, amikor ezeket a régi lapokat forgatom. A legérdekesebb mindenesetre az, amit ma már nagyon kevesen tudnak, hogy

a bucaresti-i Nemzeti Színház szintársulata hatvanegy esztendővel ezelőtt Aradon vendégszerepelt, ahol igen meleg fogadtásban volt része a román szintársulatnak.

Isaia Tolan, az ismert nevű román író és újságíró, aki jelenleg az aradi felsőkereskedelmi iskolának tanára, a közelmúltban feltűnő cikkben számolt be a Kolozsváron megjelenő „Societatea de Maine” című társadalmi folyóiratban erről a régen elfelejtett vendégszereplésről. A „Societatea de Maine” egyike a legkomolyabb és legnívósabb folyóiratoknak, amelynek Clopotel Ion kormánypárti képviselő a főszerkesztője. Az érdekes tanulmány, melyben Isaia Tolan objektív hangon emlékezik meg erről a 61 év előtti színházi eseményről, megérdemli azt, hogy vele részletesebben foglalkozzunk.

Isaia Tolan szerint az első román szintársulat, amely Erdélybe jött vendégszerepelni, Fany Tarding és AL. Vladimirescu iasi-i társulata volt, amely 1863-ban vendégszerepelt Brassóban a román gimnázium tornatermében. Brassóból Moldvába mentek és 1864-ben Csernovitzban játszottak.

Ezt követte Erdélybe 1868-ban a bucaresti-i Nemzeti Színház társulata, amely egy hónapot töltött Aradon és a magyar színház helyiségében igen szép siker mellett vendégszerepelt. Orománia területéről akkor három szintársulat ment külföldre turnézni.

A bucaresti-i Nemzeti Színház együttese két csoportra oszlott és az egyik Pascaly igazgató vezetése alatt Erdélybe, a másik Millo igazgatóval az élen Bukovinába ment, míg a iasi-i társulat Besszarábiát kereste fel.

Isaia Tolan tanulmányából kitűnik, hogy a román színészeknek Aradon nagy sikerük volt és eredetileg két estére tervezett vendégszereplésüket a nagy érdeklődésre való tekintettel meg kellett, hogy hosszabbítsák. A cikkíró megállapítja azt is, hogy

az aradi magyar sajtó a legmelegebb hangon emlékezett meg a román színészek vendégszerepléséről.

Isaia Tolan cikke vezetett arra, hogy egykori aradi lapok után kutassak s ennek eredményeként alább közölök néhány szemelvényt:

A román szintársulat vendégszereplése előtt az aradi „Alföld” című újság 1868 július 18-án a következőket írja:

„Pascaly Mihály a bucaresti Nemzeti Színház híres színészeinek vezetése alatt álló társulat augusztus 1-én Aradra érkezik, ahol hat román előadást fognak tartani a helybeli színházban. Felhívjuk erre a színházi hírre olvasóközönségünk figyelmét és bizonyos, hogy a román intelligencia örömmel fogja fogadni ezeket az előadásokat.”

Az „Alföld” 1868 július 22. számában bejelenti, hogy Pascaly igazgató megegyezett a vendégszereplés tekintetében Follinus helybeli

színházgáttal és a román társulat augusztus 1., 3., 6., 8., 11. s 13-án vendégszerepel Aradon. Bérleti felhívást is közöl a lap, amely szerint alsó páholy 22 fl., középső páholy 22 fl., az ülőhelyek 8—5 fl. „Bérleteket előjegyezni lehet a helybeli színházi irodában.”

Az első előadásról a többek között a következőket írja az „Alföld” augusztus 4-iki számában:

„A bucaresti-i román szintársulat M. Pascaly igazgatása alatt szombaton kezdte meg előadásait igen nagyszámú közönség előtt. Ha szabad mondanunk azt a hasonlatot, hogy legalább kétszer annyian voltak a színházban, mint amennyit elképzelni is lehetett és valóságos tropikus meleg töltötte be a színházat.”

Az Alföld kritikusa később így ír:

„M. Pascaly egy olyan kiváló tulajdonságokkal megáldott színész, aki bármelyik színháznak díszére válna, az ő mozdulatai élnek és páratlan minikája számtalan tapsot idézett elő. A többi színészek messze mögötte maradnak, mégis általában megállapítható, hogy jól állották meg helyeiket.”

A romániai diákok egy évet vesztenek az osztrák egyetemeken.

Nem tekintik egyenértékűnek a hét osztályos középiskolai végzettséget a többi országok baccalaureatusaival. — Anghelescu kulturpolitikáját a romániai magyar és német diákokon torolják meg az osztrák egyetemeken.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Az osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely igen súlyosan érinti az osztrák egyetemeken tanuló romániai diákokat, elsősorban a magyarokat és németeket, mivel ezek vannak a legnagyobb számban.

A miniszteri rendelet kimondja, hogy a most folyó szemesztert az osztrák egyetemeken nem számíthatják be a romániai diákoknak. Vagyis az osztrák egyetemeken hallgató diákok elvesztenek egy teljes szemesztert.

A miniszter rendeletét avval indokolja meg, hogy Romániában a hét osztályos középiskola (lyceum) bevezetésével a romániai diákok középiskolai tanulmányai egy évvel hamarabb fejeződnek be és nem egyenlő értékűek az ausztriai és más országbeli nyolc osztályos gimnáziumok képesítésével.

Ezért az osztrák közoktatásügyi miniszter

A malmosok küldöttsége Bocu Severnél.

A megbírságot aradmegyei malomtulajdonosok érdekében intervencióra kérték a bánági minisztert.

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az erdélyi malmosok delegációja jelent meg Bocu Sever bánági tartományfőnöknél és a malmosok egy súlyos sérelmét panaszolták el. A vámmalmosok ugyanis, akik a termelő saját szükegletét őrlik fel és természetben vámot kapnak, idáig a pénzügyminisztérium rendelete értelmében — természetesen — csak a szedett vámt után fizették be a forgalmi adót.

Most két és fél évvel a rendelet kiadása után az aradi pénzügyigazgatóság — amint azt cikksorozatban megírta az Aradi Közlöny —

Gummibélyegzőjét

közvetlenül a készítőnél

Csáky Gyula vésnöknel Arad, Str. Alexandri (v. Salacz-u.) 5. rendelje.

„A közönség megérdemelten meleg ünneplésben részesítette a vendégszínészeket.”

Az aradi magyar sajtó egyébként minden előadásról melegehangú kritikában számolt be és a tudósításokból kitűnik, hogy a román színészek aradi vendégszerepléseiket meghosszabbították és a sikerre való tekintettel még két előadást tartottak teljesen zsúfolt ház előtt.

Három esztendő múlva újra Aradra készült a bucaresti-i szintársulat. Az „Alföld” 1871. augusztus 8-i száma tudósítást közöl arról, hogy Aradon rendező-bizottság alakult, amely lehetővé akarja tenni, hogy a bucaresti-i Nemzeti Színház társulata újabb két estére Aradra jöjjön. Hogy azután ez a második vendégszereplés létrejöjj-e, azt nem sikerült megállapítani, mert nem találtam nyomot az egykori lapokban.

A bucaresti-i Nemzeti Színház hatvanegy év előtti vendégszereplésének különös érdekességét kölcsönöz az, hogy

a társulattal Aradon volt már sugó, Eminescu, a híres román költő, aki Aradon ismerkedett meg Josif Vulcannal a „Familia” szerkesztőjével, akinek folyóiratában jelentek meg azután a román irodalom büszkeségének első írásai.

Erről azonban részletesen majd egy későbbi cikkben fogok beszámolni.

Ferenzy György.

elrendeli, hogy ezentúl olyan romániai diákok, akik a hét osztályos lyceumokban végezték el középiskolai tanulmányaikat és még nem töltötték be 18. életévüket, semmi körülmények között sem vehetők fel az osztrák főiskolákra, még rendkívüli hallgatói minőségben sem, hanem előzőleg kötelesek valamelyik osztrák középiskola VIII. osztályát elvégezni.

Abban az esetben azonban, ha a diákok betöltötték 18. életévüket, mint rendkívüli hallgatók felvehetők, egyidejűleg azonban kötelesek vizsgát tenni a latin nyelvből és még néhány tárgyból, mivel egyébként meghallgatott szemesztereiket a dekanátusok nem érvényesíthetik.

Anghelescu hirhéd kulturpolitikája tehát már Ausztriában is méltó bírálatban részesül, csupán az sajnálatos, hogy az osztrák közoktatásügyi miniszter rendelete tulnyomó részt a romániai magyar és német diákokat sújtja.

azt követeli a malmosoktól, hogy a forgalmi adót a teljes őrölt mennyiség után fizessék meg. És ami csak súlyosítja ezt az intézkedést, a pénzügyigazgatóság nem is a gabona napi árát, hanem ennek több mint duplája alapján vetette ki az egész őrölt mennyiség után az adót. Csupán Aradmegyében a pénzügyigazgatóság több mint negyvenmillió lej bírságot vetett ki az aradmegyei malmokra.

Ezzel szemben a regáti malmok — most is, mint a múltban — csupán a rájuk eső vámmennyiség után fizetik meg a forgalmi adót. Az ország más részében viszont egyáltalában nem szednek forgalmi adót, arra való hivatkozással, hogy a forgalmi adó szedését beszüntették. A malmosok delegációja arra kérte Bocu Sever temesvári tartományfőnököt, hogy siessen az aradi malmosok segítségére, mert ha tényleg behajtják a malmokon ezt a fejeműlt forgalmi adót, ezzel teljesen tönkre teszik a malmokat, de egyben a termelőket is megnyomorítják, hiszen ezzel az őrlési vámszázadékat majdnem száz perccenttel felemelték és ennek ódiumát a malmok nem akarják vállalni.

Bocu Sever a delegációnak megígérte, hogy saját hatáskörében intézkedni fog az aradi malmosok érdekében.

ZSOLDOS TANINTÉZET

Budapest, VII., Dohány-utca 24.

Telefon: József 424-47.

Magyarország legrégebbi és legismertebb előkészítő tanintézet (241 tanév). A legjobb sikerrel készít elő középiskolai

magánvizsgákra és érettségire

anvagi felelősség mellett.

H I R E K.

A többi meg én...

Irtá: ÜRMÉNYI BANETH IBI.

Lehet, hogy a többi szebb,
mint én vagyok...
Karcosabb, ragyogóbb, szökőbb,
meglehet.

De: senkin nem szűn igy át,
ha bántják...
Gyerekes őszintén... S ilyen meleg szívvel:
senki sem szeret!

— Időprognózis. Csendes, mérsékelt hideg éjszaka után, borús, csapadékos, átmenetileg fagymentes, kissé változékony, szeles majd ismét hűvösebb idő várható.

— Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő cairói útja. Bucurestiből jelentik: Hochberg úrgróf, Ileana hercegnő vőlegénye, hétfőn Londonba utazik. Mariaora szerb királyné csütörtökön Belgrádba megy. Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő pedig Constantában hajóra szállnak és Egyiptomba hajóznak. Kairóban találkozhatnak Hochberg gróffal.

— Megerősítik Miklós királyi herceg eljegyzésének híret. Bucurestiből jelentik: A napokban hivatalosan megcáfolták azt a hírt, miszerint Miklós királyi régensherceg egy spanyol királyi hercegnőt vesz feleségül. A cáfolat dacára, a Le Matin legújabb száma újra megerősíti a hírt és közli, hogy a királyi herceg Mária-Krisztina hercegnőt, Alfonz spanyol király 18 éves leányát veszi a közel jövőben feleségül.

— Pacha Agoston dr. püspök Aradon. Pacha Agoston dr. temesvári római katolikus püspök ma reggel nyolc órakor Aradra érkezett. Itt meglátogatta a katolikus gimnáziumot, majd felkereste a Notre Dame zárdát és az összes magyar iskolákat. A püspök délután négy órakor visszautazott Temesvárra.

— Az olasz trónörökös doktorrá avatása. Turinből jelentik: Ma a királyi ház hercegeinek s hercegnőinek, valamint a hatóságok és az egyetemi tanács tagjainak jelenléte mellett, a trónörökös a jogi tudományok tiszteletbeli doktorává avatták.

— Mussolini leánya — menyasszony lett. Rómából jelentik: Mussolini Edda nevű leányát eljegyezte Galeazzo Cino gróf, a jelenlegi közlekedésügyi miniszter fia. Az eljegyzési lakomát szűk családi körben tartották meg.

— Meghívó a Mossóczy-telepi római katolikus templom építő bizottsága által, a templomépítési alap javára, március hó 1-én a Lloyd volt összes helyiségében (Városi kávéház felett), este 9 órai kezdettel rendezendő műsoros tombola tea-estéllyel egybekötött táncmulatságra. Belépti díj 30 lej. Tea-jegy 30 lej, melynek megvétele kötelező. Tombola-tárgyak Szabó-kertésztnél, volt Salacz-uca 5. is leadhatók. A rendezőség.

Menyasszonyi kelengyék

Mariora Fischer

Str. Istrateanu 2. (Minorita-palota)
Női és férfi felsőruházatok készítését
hozott anyagból is vállalom.

— Jovipale képviselőt saját kerülete dezavualta. Bucurestiből jelentik: A kormány dolji tagozata helytelenítette Jovipale képviselő tegnapi interpellációját, amelyben Miklós herceg autókarambolja ügyében tett interpellációt és dezavualta parlamentéret.

— A határállomáson lehet váltani magyar vizumot május 1-től. Budapestről jelentik: Május elsejétől kezdve a határállomásokon lehet váltani a magyar vizumot. A minisztertanács tegnapi határozata értelmében ezentul nem kell majd ácsorogni a külképviseleti hatóságoknál.

Intenzív munka intenzív táplálkozást igényel. Az Ovomaltine koncentráltan tartalmazza az energia forrásul szolgáló tápanyagokat. Minden dolgozó ember reggelire, uzsonnára OVOMALTINE-t használjon.

Csak 14 napig!! Csak 14 napig!!

szerezheti be bárki szövetség-
letét az olasz partikészletből
és tetszés szerinti részletfizetés mellett

I. SCHUTZ-nál

Arad, Str. Eminescu 2.

— Panait Istrait letartóztatták az olasz hatóságok. Párisból jelentik: Panait Istrait, a világhírű román író nemrég Triesztben hajóra szállt, hogy Egyiptomba utazzék egészségi állapotja javítására. Megérkezésekor váratlan meglepetés érte, mert az egyiptomi hatóságok szabályszerű egyiptomi vízumra ellenére sem engedték partra szállni, sőt az egyiptomi román konzul is megtagadta a közbelépést, azzal az indoklással, hogy Istrait könyveiben forradalmi propagandát folytat. Az egyiptomi kormány elrendelte, hogy Istrait állami költségén szállítsák vissza Triesztbe, ahol az olasz hatóságok letartóztatták, miután nem volt olasz vízumja és a francia kormány közbelépésére sikerült csak Istraitnak kiszabadulnia, aki kijelentette, hogy megszorzi a francia állampolgárságot és a hágai döntőbírósg előtt bepereli az egyiptomi kormányt, amely jogtalanul tiltotta meg partraszállását, valamint az olasz kormányt, amely elfogatta.

Paplan, gyapjutakaró,
matrac-gradli

elsőrendű minőségben

Ruttkay & Botye

vásárolás
Arad, megvehető Szomben.

— Földrengés. Budapestről jelentik: A budapesti földrengésjelző intézet tegnap este 7 óra 41 perckor 1280 kilométer távolságban földrengést jelzett. A készülék maximális kitérője 17 milliméter volt. A földrengés mintegy 20 percig tartott. Tegnap este egyöbbször Hevanból és Alexandriából is földrengést jelentettek, amely 2 percig éreztette hatását.

— Meghalt a szatmári ref. gimnázium volt igazgatója. Szatmárról jelentik: Szabados Ede, a nyilvánossági jogától megfosztott és később bezárt református gimnázium igazgatója ma 63 éves korában elhunyt. Tagja volt a Kisfaludy- és a Petőfi-társaságnak, elnöke a megszűnt szatmári Kőlcsey-egyesületnek. Az utóbbi időben levertség mutatkozott rajta, májbaja sietette halálát. Ma délután temették el a református gimnázium udvaráról. Fia Szabados Árpád, akinek egy darabját nemrég fogadta el a budapesti Kamaraszínház.

Butorvásár Aradon!

Nafát készítőanyagú hűtők, obédők, uriszobák

állandóan nagy választékban. — Gyári árak.

Leopold Bruckner butorgyár

Arad, Str. Ioan Calvin 15.

Tulajdonosi Ösv. V. Anna Adolfa.

Vasuton 45% fuvarkedvezmény.

— Öngyilkosság. Ma reggel értesítették a rendőrséget, hogy a Strada Cantacuzino 7. számú házban öngyilkosság történt. A helyszínen megjelent rendőrbizottság megállapította, hogy az öngyilkos özvegy Zsótér Mihályné hatvankét éves asszony, aki gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, kiszendvedett. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Egy budapesti kereskedő rejtélyes öngyilkossága. Budapestről jelentik: Werner Miksa 41 éves budapesti kereskedő ma este meglátogatta Kertész Jenő dr. fogorvost Andrassy-uti lakásán. Este tíz órakor távozott el barátja lakásáról. Ezután felment a ház ötödik emeletére és onnan letette magát az udvarba és nyomban szörnyet halt. Az öngyilkos kereskedő nem hagyott hátra levelet és így öngyilkosságának oka ismeretlen.

Hogy meg ne kapja az influenzát, szopogasson ANACOT pasztillát. — Egy fiola ára 37 Lei.

Kelengye vásznakat
legolcsóbban

STRASSER

divatruházában szerezheti be.

— Doktoravatás. Fischer Ionát, Fischer Arthur, a Dácia kávéház volt tulajdonosa leányát a mai napon a szegedi Ferenc József egyetemen az összes orvosi tudományok doktorává avatták. Dr. Fischer Iona Aradról mint az aradi katolikus gimnázium eminens tanulója került a szegedi egyetemre, ahol összes szigorlatát kitűnő eredménnyel tette le. Az új orvosnő a szegedi klinikán helyezkedett el, hogy magát mint gyermekszakorvos kiképezze.

— Eljegyzés. Badalik Rózsa és Crisana János jegyesek.

— Házasság. Stein Böske (Arad) és Maximo Freimann (Montevideo), január hó 14-én házasságot kötöttek Montevideóban.

Dr. Kell József

Dr. Lazar Aurel

ügyvédek

Irodékat Str. Greceanu (Perényi-u.) 2.

szám al HELYEZTEK ÁT.

Telefonszám 1-84.

— Az esküt nem tett alkalmazottak figyelembe. Felhívjuk az esküt nem tett közalkalmazottak figyelmét, hogy a nyugdíjtörvény értelmében a hűségeskü letételének utolsó napja f. hó 20-án van. Ezen időpontig kell esküt tenniük az elhalt közalkalmazottak özvegyének is, továbbá mindazoknak, akik állami, községi, államilag segélyezett vagy hitfelekezeti alkalmazottak voltak (igy óvónők, tanítók, tanárok, stb.) s tagjai voltak az állami nyugdíjintézetnek, amelynek azonban az impériumváltozás után nem maradhettek többé tagjai. Az összes felsoroltaknak ezen időpontig kell nyugdíjügyük megállapítását kérniük — még az esetben is, ha pályájukon pl. hitfelekezetenél tovább is működnek. Mindazoknak, akiket nyugdíjazásuk alkalmával bármilyen sérelem ért, szintén ezen határnapig kell kérniük nyugdíjuk revízióját. Fejterjesztésünkre a belügyminiszterium felhívta a megyei prefekturát, hogy a „Dovada speciala”-val rendelkező, esküt nem tett közalkalmazottaktól is vegye ki az esküt. A fent említettek tehát jelentkezzenek az alább közlendő időpontban dr. Lazar Agoston alispán urnál, aki f. hó 18., 19., 20-ikán, kedden, szerdán és csütörtökön 11 órától veszi ki az utolsó esküt. Felvilágosítást és utbaigazítást a Magyar Párt helyiségében (Str. Cloșca (Szent László-u.) 7., III. em.) továbbra is díjtalanul nyújt naponta d. u. 4 és 6 óra között a Szervező-bizottság.

— Halálozás. Weisz I. Tivadar aradi zongoratanár, ma este 74 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— Sáska-járás Palesztinában. Londonból jelentik: Palesztinában sáskapusztítás dühög. Az ország északi részében hetven tonna eleven sáskát gyűjtöttek össze.

— Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméi írják, hogy a Ferenc József viz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Robbanás egy német gyufagyárban. Lauenburgból jelentik: A német szövetségetek gyufagyárában, robbanás következtében tűz támadt és rövidesen az egész épület lángokban állt. A tűzoltóság csak a veszélyeztetett szomszéd épületek megmentésére szoríthatta munkáját. A kár óriási.

Hajhullás, hajkorpa

kiszédés ellen használjuk a dr. Földes-féle Veropetrol hajszeszt. — Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

Szórakozva tanul románul
Cherestesiu „100 újságoikkéből” KERPELNÉL.

— **Megalakul a magyar orvosok világ-szövetsége.** Budapestről jelentik: A Magyar Orvos Szövetség megnyerte a kormány hozzájárulását a Magyar Orvosok Világszövetségének megalakítására. Ezt az új alakulatot a budapesti nemzetközi vásár második napján összeülő orvoskongresszuson alakítják meg.

— **Tul van a veszélyen az öngyilkos aradi hivatalnokleány.** Jelentették, hogy Schmidt Jolánka, az aradi piskótagyár fiatal tisztviselője, tegnap este öngyilkossági szándékából, szüleinek a Gutzjahr-telepen levő lakásán a mellébe lőtt. A feltűnő szépségű, fiatal leányt sérülésével a mentők a kórházba szállították, ahol ma délelőtt műtétet hajtottak végre rajta. Schmidt Jolánka egy egészen kiskaliberű, olosz minőségű revolverrel lötte magát mellébe, de a golyó nem ért nemesebb részeket. Ma délelőtt a golyót eltávolították. A műtét után az öngyilkos tisztviselő nő állapota jóra fordult, úgy, hogy néhány nap múlva már elhagyhatja a kórházat.

— **Furcsa módon hajtják be az oxfordi diákok adósságait.** Londonból jelentik: Az oxfordi kereskedelmi és iparkamara foglalkozott az oxfordi egyetemi hallgatók növekvő eladósodásával. Az oxfordi egyetemi hallgatók a különböző helybeli iparosoknál egy negyedmillió fonttal tartoznak, egyedül négy szabócégnak 80.000 fonttal tartoznak a különböző elkészített ruhákért. Mintán az iparosok nem tudják behajtani az egyetemi hallgatók követelésüket, most a kereskedelmi kamara utján igyekeznek behajtani.

— **Rendőri hírek.** Az aradi államrendőrség az éjszaka folyamán igazolásra szólította fel Gonda János aradi munkanélkülit, akinél semmiféle igazolvány nem volt. Előállították a rendőrségen és megindult ellene az eljárás. — Az aradi rendőrség ma éjszaka előállított két nőt, akik az uccán súlyos botrányt okoztak. Az egyik Raica Cornelia, a másik Heitz Teréz. Megindult ellenük az eljárás.

— **„Ivette”-verseny az AAC bálon.** Február 22-én, szombaton a Központi szálló összes helyiségében tartandó AAC-bál egyik szenzációs érdekessége lesz az Ivette női toilette-verseny. Az ötletes rendezőség világvárosi mintára az Aradi Textilgyár által most forgalomba hozott „Ivette”-selyemből készült ruhák versenyét rendezzi meg s áldozatot nem kímélve, értékes és szép díjakkal fog kedveskedni a legszebb „Ivette”-ruha tulajdonosának. A díjak egy izlésesen összeállított kirakat keretében Winternitz Jenő üzletében vannak kiállítva. A versenyen minden „Ivette”-ruhában megjelenő hölgy résztvesz. Az „Ivette”-versenyen kívül tánc- és szépségverseny, tombola és egyéb, díszes külsőségekben gazdag rendezői újítások fogják érdekessé és feledhetetlenné tenni az estélyt.

— **Az aradi zsidó hitközség** tudatja tagjaival, hogy dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi ur kedden, f. évi február hó 18-án este 9 órakor az iskola dísztermében kultureloádást tart.

— **Az Aradi Polgári Jótékony-Egyesület** Temetkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy az első csoportban 334-ig, a másodikban 290 számig esedékes a fizetés.

— **Ma megjelent a Der deutsche Rundfunk** legújabb száma. Az új szám főbb cikkei: A rádiórendező, Páris gyomra, Kísérletezések a rövid hullámok körül, Jogositott-e a rádió színházi kritikát gyakorolni, Mikrofon a parlamentben, Technikai újítások, s számos cikk és illusztráció, valamint a világ összes leadóállomásainak február 16-tól 22-ig szóló műsora.

— **Felhívjuk a közönség** figyelmét, hogy a Semoritablettának hamisítványai vannak, amire csak nemrégiben jött rá, mert a csomagolást megtévesztő hússággal utánozták. E hamisítványok feloldhatatlan, értéktelen póttanyagokból vannak előállítva, míg a valódi, évek óta kipróbált Semoritablettát megbízható, megelőző szer mindkét nem számára. Eredeti csomagolás minden jobb gyógyszerárban kapható. Védjegy: vörös kereszt fekete felül. Orvosilag ajánlva.

Olteanu lett Taranu pénzügyi inspektor utóda

Olteanu a pénzügyminisztérium személyi osztályának volt az igazgatója. — Az új aradi inspektor május elsején veszi át hivatalát.

(Arad, február 15.) Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek és egyedül, hogy Madgearu pénzügyminiszter aláírta Taranu Victor aradkerületi pénzügyi inspektor kinevezését, aki most már végérvényesen Temesvárra kerül, ahol a bánáti tartomány pénzügyi osztályának lesz a vezetője. Ma megérkezett Aradra a hivatalos értesítés Bucurestiből, hogy a pénzügyminiszter kinevezte Taranu utódját is és ezek szerint

az Arad-kerület pénzügyi inspektora nem Pop Marcus volt pénzügyigazgató, hanem Olteanu pénzügyminisztériumi igazgató lett.

A Bucuresti-i hír érthető feltűnést keltett Aradon, mert mindenki biztosra vette, hogy Pop Marcus volt pénzügyigazgató kerül ebbe a pozícióba, aki január elsejével vonult nyugdíjba és vele fog szerződést kötni a pénzügy-

minisztérium. Olteanu inspektori kinevezése most már befejezett tény és május elsején fogja átvenni Aradon hivatalát. Érdeklődünk a pénzügyigazgatóságon az új inspektor felől és minden oldalról csak a legjobb híreket hallottuk róla. A pénzügyigazgatóság vezető tisztviselői jól ismerik Olteanut, aki a minisztériumban a személyi ügyeknek volt az igazgatója. Régi pénzügyi tisztviselő, aki egyike a legértékesebb szakembereknek és információink szerint az aradi kerületre nézve határozott nyereséget jelent, hogy Taranu helyébe őt nevezték ki.

Egyébként ma érkezett meg Aradra Glava György pénzügyi főtisztviselő áthelyezésétől is a hivatalos rendelet, Glavát Fogarasra helyezték át és egyúttal megbízták a helyettes pénzügyigazgatói teendők ellátásával.

Amerika új szenzációja: Xenia nagyhercegnő rejtélyes válópöre.

Hogyan szerezte vissza Konstantin görög király trónját?

Az amerikai ólom-király mint albán fejedelemjelölt.

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől. Amerika nagy szenzációja a minden idők legtitokzatosabb válópöre, amely most fejeződött be a newyorki bíróság ítéletével. Az ítélet felbontotta az amerikai ólom-király fiának, Leeds-nek házasságát Xenia orosz nagyhercegnővel. A válóper okairól semmisen szivárgott ki, mivel az összes érdekelték és tanúk diszkrétciót fogadtak. Annyi bizonyos, hogy óriási vagyon felosztásáról is döntés történt az ítéletben, mivel az elhunyt amerikai ólomkirály, William Leeds roppant gazdag volt és az elvált házastársak jelenleg öt éves leánykája mintegy 100 millió dollár várományosa.

A Leedsnek családi viszonyai az apa és a hatalmas vagyonmegteremtő halála óta rendkívül bonyolultak. Az ólomkirály özvegye, a most elvált fiatal Leeds anyja nem sokkal férjének halála után férjhezment Kristóf görög herceghez. A Leedsnek hatalmas vagyonának szerzésével Konstantin görög király, akit Ve-

nizolesz annak idején elhízott, a világháború elején visszaszerezte trónját.

A fiatal Leeds a világháború után Athénben, mostohaapjának, Kristóf hercegnek házában megismerkedett Xenia orosz nagyhercegnővel és csakhamar feleségül vette. Ekkor az akkori albán kormány az albán trónt felajánlotta Leedsnek, bizonyára nagy vagyonára való tekintettel. Fiatal felesége, Xenia hercegnő azonban figyelmeztette Leedsét rokonainak, a Romanovoknak tragikus sorsára és Leeds visszautasította az albánok ajánlatát.

Már egy év előtt felbukkant az a hír, hogy Leeds és Xenia hercegnő válnak, azonban akkor ezt a hírt megcáfolták. Most mégis bekövetkezett a válás anélkül, hogy a főreg amerikai riporterek megállapíthatták volna a válóper okait és lefolyását. Xenia nagyhercegnő már el is távozott Amerikából, utban van London felé, ahol palotát vásárolt állandó tartózkodás céljaira.

Tragédia

egy hölgyfodrász-szalonban.

Addig festették a divathölgy haját, amíg — megzöldült.

(Kopenhága, február 1.) Egy kopenhágai hölgyfodrász-szalonban különös tragédia történt. A szalon egyik legszorgalmasabb látogatójának, egy fiatal hölgynek, már évek óta rendszeresen tompasárgára „festették”, helyesebben szintelenítették a haját valami oxidosvegyülettel. Az újra növe haj töve természetesen az eredeti színében csillogott és így a szintelenítést minden hónapban meg kellett ismételni.

Ez a kezelés annyi pénzbe került a hölgynek, hogy végül is elhatározta: nem folytatja tovább. Valamit azonban mégis kellett tennie, mert máhelyt a szintelenítést abbahagyta, két-színű lett a haja: a külső rész tompasárga, az alsó rész sötétbarna. A fodrász azt a tanácsot adta neki, hogy a hajnak szintelenített részét fessék meg hennával. A fiatal hölgy belement az ajánlatba, de amikor a procedura után tükröbe nézett, óriási rémülettel vette észre, hogy

a hennával kezelt haj teljesen megzöldült.

Nem olyan enyhe, poétikus zöld volt ez a szín, hanem valóságos sötétzöld. Mintha süri fű nőtt volna a fején.

A csúfított hölgy elkaseredésében bepe-

relte a fodrászt. A tárgyaláson, amelyre rengeteg nő ment el, a bíróság egész sereg fodrászt hallgatott ki szakértő gyanánt. A bepanaszolt fodrász ártatlanságát hangoztatta. Elmondta, hogy egyáltalán nem ritka a praxisában az az eset, mikor a túlságosan meggyötört és különböző szerekkel kezelt haj máról-holnapra — megzöldül. Ez a megzöldülés teljesen független attól, hogy a felhasznált festőszerben van-e fémalkatrész. A jelen esetben is a legtisztább hennagyökert használta fel, olyan anyagot, amely normális körülmények között enyhén vöröses, de semmiképpen sem zöld színt ad a hajnak.

A kihallgatott szakértők megerősítették a fodrász előadását. Valamennyien azt állították, hogy a természetes henna önmagában soha sem zöldíti meg a haját. A bíróság ezen az alapon felmentette a fodrászt. A tetemes perköltiségeket is a panaszos fiatal hölgynek kell viselnie.

Egy dán orvos, Svendt Lomholt, aki kitűnő kozmetikus hírében áll, az ítélettel kapcsolatban figyelmeztetést tett közzé a lapokban azokhoz a hölgyekhez, akik a panaszoshoz hasonlóan kezeltetik vagy akarják kezeltetni hajukat. A bíróság állásfoglalása, ugymond, joggal óvhatja a hölgyeket attól, hogy

teljesen kiszolgáltassák magukat a különböző festőszernek.

— **Higyjék el a hölgyek** — fejezi be cikkét a dán orvos — hogy a legjobb eszköz, a mellyel a haját kezelni ajánlatos — a fésű és az olaj.

PHILIPS

a GYŐZTES

1929 október havában a londoni rádiókiállítás Olympia termében a világhírű ujság „Wireless World“ a látogatók körében választást hirdetett, melynek során egyhangúlag megszavazták hogy a

PHILIPS' 2511 TÍPUS SZÁMÚ VEVŐ A LEGJOBB 4 LÁMPÁS KÉSZÜLÉK.

Ez a fényes eredmény ismét bizonyítja azt, hogy teljesítmény és kiállítás tekintetében

A PHILIPS VEVŐKÉSZÜLÉKEK „TÖKÉLETESSEGET” jelentenek.

Általános politikai amnesztia a magyar kormányzó jubileumán.

A magyar kormány likvidálja az emigrációt. Csak a kommunista bűncselekmény miatt elítéltek nem kapnak kegyelmet.

Budapestről jelentik: A kormányzó jubileuma alkalmából általános amnesztiát tervez a kormány és ez ügyben ma pártközi bizottság ült össze. A miniszterelnök az amnesztiára vonatkozólag kijelentette, hogy az amnesztiát oly módon hajtják végre, hogy az egész ország meg lehet elégedve.

A kormány is elérkezettnek látja az időt.

Mulatságok.

A Hakoah bálja.

Kitünően sikerült bálát rendezett ma este a Hakoah sportegyesület a Lloyd-Társulat volt helyiségében. A rendezőség tagjai: Wiesel Jenőné, Reich Alfrédné, Varga Károlyné, Breibart Lászlóné, Beregi Erzsébet, Reich Ella, Reich Kató, dr. Vajda Jakab, Reich Alfréd, Varga Imre, Breibart László, Lengyel Lajos és Messer László mindent elkövettek, hogy a bál közönsége jól érezze magát. S fáradozásuknak eredménye is volt mert a bálterem zsufolásig megtelt közönséggel, elegáns estélyi ruhás hölgyek és férfiak egész serege vonult fel a mulatságon, amely bátran nevezhető a szezon egyik legsikerültebb báljának. A jelen voltak a legjobb hangulatban szórakoztak egész éjszaka és a kora hajnali órák még együtt találták a nagyszerűen sikerült bál résztvevőit.

A Hajós-Egylet harmadik tea-estélye. Az aradi Hajós-Egylet ma rendezte harmadik téli összejövetelét az aradi Központi szálloda nagyszobájában. A nagyszerűen sikerült mulatságon Arad előkelő közönsége jelent meg. A táncestély,

hogy likvidálja az ügyeket, de nem adhatja meg minden elítelt számára a közkegyelmet, mert Oroszország még fennáll és könnyen lehetséges, hogy a szabadonbocsátandó kommunisták újabb akcióba kezdenek. A szociáldemokrata pártban Györki Imre fogja referálni a kérdést.

keretében tombolat rendeztek, amelyen értékes tárgyakat sorsoltak ki a közönség között. Az intím hangulatu mulatságon a bálterem zsufolásig megtelt táncoló párokkal, akik a késő éjszakai órákig szórakoztak.

A mikalakai katolikus egyesület bálja. Ma este rendezte a mikalakai római katolikus egyesület bálját. A bál közönsége nagyszerű hangulatban maradt együtt a hajnali órákig. A jól sikerült mulatságért a rendezőseget elismerés illeti meg.

Egy békéscsabai pékmester rémtette.

Békéscsabaról jelentik: Graller Béla tönkrement békéscsabai pékmester tegnap elhatározta, hogy kiirtja négy tagu családját. Amikor az asszony és a gyermekek lefeküdtek, a kályhát megrakta, a csövet betömte, majd kinyitotta a kályha ajtaját. A nagy füsttől valamennyien elkábultak, de Graller az utolsó pillanatban feleszmélt, megborzongott rémes tettétől, felszakította az ajtót, a padlásra rohant és egy gerendára felakasztotta magát. Mire ráfáztak, halott volt. Az asszonyt és a gyermekeket kórházba szállították.

„Én raboltam el Kutjepovot!”

Megörült a letartóztatott orosz soffőr.

Párisból jelentik: Kutjepov tábornok elrablása ügyében ma szenzációs fejlemény állott be. Egy Jagnenko nevű orosz soffőrön, aki annakidején a krími háborúban vett részt és néhány év óta Párisban lakik, hirtelen elmezavar jelei mutatkoztak. Először nadrágszíjára akarta felakasztani magát, majd borotvájával készült öngyilkosságot elkövetni. A soffőr folyton ezt hajtogatta:

— Én raboltam el Kutjepov tábornokot, én raboltam el!

Bevitték a rendőrségre, ahol megfigyelés alá helyezték. A nyomozás megállapította, hogy Jagnenko január 26-án és 27-én, azaz a tábornok eltűnésének napján és másnap nem volt szolgálatban abban a garázsban, ahol rendszeresen dolgozik és eddig még nem sikerült kinyomozni, hol töltötte ezt a két napot.

Szendrey Mihály nyilatkozata.

„Mindent elkövetek, hogy a társulat folytathassa működését.

Az Aradi Közlöny mai vezércikke meg szólalásra készítette Szendrey Mihály szingazgatót, aki az alábbi nyilatkozatot juttatta el szerkesztőségünkbe:

— Kijelentem, hogy a kolozsvári színházat kivéve, (amely moziövedelemből tartja fenn magát), az aradi színház anyagi helyzete a legjobb az erdélyi magyar színházak közül. Pedig szeptemberben, amikor már a szintársulatomat megszerveztem, olyan szerződést kaptam Aradvárosától, amely havi 80.000 lejes terhet (50.000 lej bér, 30.000 lej villanyköltség) jelentett. A mai viszonyok között már akkor meg volt pecsételve az aradi magyar színészet sorsa, de bízom a közönségben, hogy támogatásával sikerül leküzdeni az akadályokat.

Nem így történt és még szemrehányást sem tehetek, mert manapság minden színház és kereskedelmi vállalkozás válsággal küzd. A panaszom legfeljebb az volt és az ma is, hogy az ugynevezett tehetséges osztály egyáltalában nem látogatta a színházat. Sikerült mégis a szezonnal idáig elérkezni és remélem, az időnyt be is fejezem. Nagy segítségemre van a timisoarai szezon, ahol a mostani sorozatos előadások ugyan nem tesznek elbizakodottá, de hiszem, hogy helyrebillentik a színház anyagi helyzetét, amely volt már különben súlyosabb is.

A színház mindent elkövetett, hogy megfelelően hivatásának. A darabokat, különösen az operetteket, fővárosi színvonalon hozattam színre és mégis csak az operettek első előadásai hozták meg a kívánt anyagi sikert, a prózai újdonságok egyáltalában nem vonzottak közönséget.

A szintársulat jogos kérelmét felkérés nélkül is kötelességemnek tartom teljesíteni. Minden lehetőséget elkövetek, hogy a társulat a tisztességes, becsületes munkáját Temesváron folytathassa, ahol új darabokra készülnek, amelyekkel azután visszatérünk Aradra. Végül remélem azt is, hogy dr. L u t a i Cornel cinök ur, aki mindaddig, a színházi bér behajtásán kívül, mindenben segítségére volt a színháznak, ezuttal is segítségemet ad és a 100.000 lej gyorssegély kiutalásával módot nyújt a társulatnak arra, hogy átmenetesen Timisoarára,

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei.

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel:

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

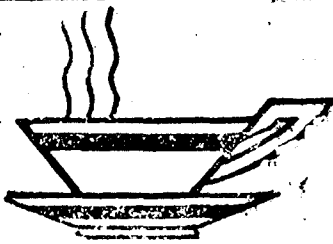
Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok,

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap reggel feltétlenül megjelenik.

Igazgató ur és Az okos Hepke valamint kitűnő magánszámok képezik az **IPAROS OTTHON** vasárnapi műsorát. Belépődij nincs. Műsor után tánc.

HORNIMAN'S TEA
az aromatikusan illatozó tea, a mi mindennapi reggelink.

KÖZGAZDASÁG.
Az aradi nőiszabók ötven százaléka tönkrement.

A varrónők konkurrenciája :: Külföldről ruházkodnak a jómódu aradi nők.
A nőiszabók küldöttsége az adók mérséklését kéri a pénzügyigazgatótól.

(Arad, február 15.) Tegnap az aradi nőiszabók szindikátusának tisztagu küldöttsége jelent meg Caba Gyula pénzügyigazgatónál. A küldöttség az adókiadások enyhítése érdekében intervenciót kért. Előadták, hogy a szakma, amely a konjunktúrális években valóságos virágzott, ma csőd előtt áll. Nem bírják a versenyt a gombamódra elszaporodott iparengedély nélküli működő varrónőkkel, akiknek ára még a rezsinélküli munkadíjat sem éri el. Azok a jómódu vevők, akik a múltban a legjobb megrendelők voltak, most külföldről ruházkodnak. Bár a hatóságok intézkedtek a csempészés megakadályozása céljából, az ma is óriási arányokban folyik és nagy része van abban, hogy az aradi nőiszabók helyzete ennyire leromlott. A szomorú állapotokat fokozottan megnehezíti a nagy fokú dolgozó konfekció-ipar és kereskedelem megerősödése, amely a még megmaradt vevőket is elhódítja a nőiszabó mesterektől.

Elpanaszolták a nőiszabók, hogy a szakma kilátástalan viszonyai több mint ötven szá-

zalékukat iparengedélyükről való lemondásra kényszerítették. A fentiek előrebocsátása után kérték, hogy a szomorú megkezdett adókiadások alkalmával legyenek tekintettel a szakma példátlanul nagy munkanélküliségére és állapítsák meg reális kereseti viszonyaik szerinti adókat.

Az aradi nőiszabók memorandumot is nyújtottak be a pénzügyigazgatónak. A memorandumban kritikus helyzetük okainak felsorolása után azt kérték, hogy az aradi nőiszabó szakmára múlt évben kivetett adóösszeget száltsák le, mert ha az iparjogáról lemondott több mint ötven százalékos adóját is a még működő üzemekkel akarják megfizettetni, az idai költségvetési év föltételül a csödbe kergeti az aradi nőiszabó-ipart.

Az adóügyi adminisztrátor szívélyesen fogadta a nőiszabók küldöttségét és megígérte, hogy az adókiadásnál méltányosan fog ügyükben eljárni és figyelembe veszi szorult helyzetüket.

= **A temesvári Sváb-bank kényszerelgyezséget kér.** Temesvárról jelentik: Ismeretes, hogy mintegy egy hónappal ezelőtt a Temesvári Sváb Kereskedelmi és Iparbank beszüntette fizetéseit és a pénzügyi megkezdte egyezkedési tárgyalásait, hogy a bíróság közbenjárta nélkül jöjjön létre megegyezés a hitelezőivel, illetőleg a betétesekkel. Egyelőre úgy látszott, hogy elkerülhető lesz a kényszerelgyezés, míg most érdekes és nem várt fordulat állott be az ügyben. Értesülésünk szerint ugyanis a pénzügyi igazgatósága elhatározta, hogy mégis megkéri a kényszerelgyezséget és a napokban benyújtja a törvényszékhez erre vonatkozó kérelmét. A bank valószínűleg 60 százalékos kielégítést ajánl fel betétesének, s egyéb hitelezőinek.

= **Charles Rist kedden elutazik Romániából.** Bucurestiből jelentik: Charles Rist, pénzügyi szakértő megbízatása véget érve, kedden Berlinbe utazik, onnan pedig haza megy Párisba.

= **A liberális párt külföldi akciója a kormány pénzügyi törekvései ellen.** Bucurestiből jelentik: A Cuvantul közlése szerint, a liberálisok egy újabb, több nyelven megszövegezett brosurát küldöttek a külföldre, hogy a kormány pénzügyi törekvéseit megzútsák. A brosurákat az összes külföldi államok minisztereinek és pénzügyi kapacitásainak küldötték el. A lap szerint Madgearu pénzügyminiszter külföldi utazása a liberálisoknak ezen újabb manőverével áll összefüggésben. Először csak arról volt szó, hogy a pénzügyminiszter Romába utazik, az olasz-román kereskedelmi szerződés aláírására. Most azonban Párisba és Londonba is utazik, a liberális manőver megzútsására. Kormánykörök szerint ezen brosuráknak köszönhető, hogy a külföldi tőke távol tartotta magát a mezőgazdasági hitelintézet felállításától.

= **Kivétel Palesztinába.** A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Akik termékeik számára elhelyezési piacot keresnek Palesztinában, forduljanak Boris O. Waisbourd, Jaffa-i céghez (Jaffa, P. O. Box 31., Palesztina), amely hajlandó itteni svárak képviselőjét átvenni.

= **A Népszövetség gazdasági konferenciája.** Genéből jelentik: Hétfőn ül össze a Népszövetség titkársági hivatalában az európai államok gazdasági konferenciája, amely az államok gazdasági közeledését célozza. A legfőbb államot a konferencián miniszterek képviselik.

= **Eladott aradi ingatlanok.** Eladott a Pécskai-uton egy 223 □-öles telket 33.450 lejért Gajitz Mátyás és neje. — Berkecz Károly és neje eladták a Gáj, Csorda-utcai 833 □-öles telket 6000 lejért ifj. Sinka Jánosnak — Apponyi Gyuláné eladott a Zimándi-dűllőben egy 151 □-öles telket 15.000 lejért Malos György és neje. — Dragalina György és neje eladták a Str. V. Paguba 165 □-ölyni telket 44.000 lejért Fetzter Pál és neje. — Sinko János és neje eladták a Brúnek dűllőben 8 holdnyi szántót 30.000 lejért Stefanov József és neje. — Colarov Demeter eladta a Str. Qituz régi 16 számú ház és a Szerescházi dűllőben 2 holdnyi szántóból egyötöd jutalékát 40.000 lejért Colarov Eleknek. — Löwy Fülöp

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
felel.

NYILTTÉR.
E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Öz. HALPERN MIKSÁNÉ,
ugy saját, mint gyermekei és rokonsága nevében, mélyen elszomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett, jó férje

HALPERN MIKSA
életének 54-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése f. hó 16 án d. u. 4 órakor.

lőné eladta a Str. Pionerilor 45. számú házat 150.000 lejért Vekerle Ferenc és neje. — Planninger Antal eladta a Str. Udrea 4. számú telket 80.000 lejért Kuzmann Istvánnak. — Hollender Emil eladta a Str. Horatiu és Str. Cantonir sarok 150 □-ölyni telket 65.000 lejért Papp József és neje. — Vostinar Illés és neje eladták a Str. Badea Cárjan régi 3. számú házat 140.000 lejért Fridrich Marianának. — Oster János és neje eladták a Str. Cosbuc 38. számú házat 500.000 lejért Groszek Rezsőnek — Viday Márton eladta a Gáj Str. Bisericei-21. számú házat 45.000 lejért Konrad Miklós és neje. — Lajko Ferenc és neje eladták a Töltés-ucca régi 5. számú házat 60.000 lejért Simon Istvánnak. — Goronovits Lyuba és neje eladták a Str. Sezoareci 78. számú házat 40.000 lejért Lingurár Istvánnak.

FAGYÁSOS TYUKSZEMEK TŐL FELTÖRÉSEKTŐL MEGKINZOTT LÁBAK

Iszág, bőrkeményedés, fűző érzések, kipálás, bokaduzzadás
Ma este vegyen egy jó meleg lábfürdőt, melynek előzőleg néhány deká Szent-Rókus lábsót felold.

Az így keletkezett oxigén teiszertől egy csapásra elmulasztja a láb összes bántalmait. A Szent Rókus lábsós fürdőtől lábaj valóságos újászületnek annyira, hogy járhat egész nap, táncolhat egész éjjel, szaladgálhat egész délután dolgai után a legcsekélyebb fáradságérzet nélkül. Egy nagy csomag Szent Rókus lábsó ára 50 lei. Kapható mindenütt, ha valahol nem volna beszerezhető, Rozsnyai gyógyszerár, Arad, Piața Avram Iancu.

Fizessen elő a legnagyobb magyar lapra, az UJSÁG-ra

leggyorsabb hirszolgalat, a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomoró Emil, Pünkösdi Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erőt írják a lap minden sorát.

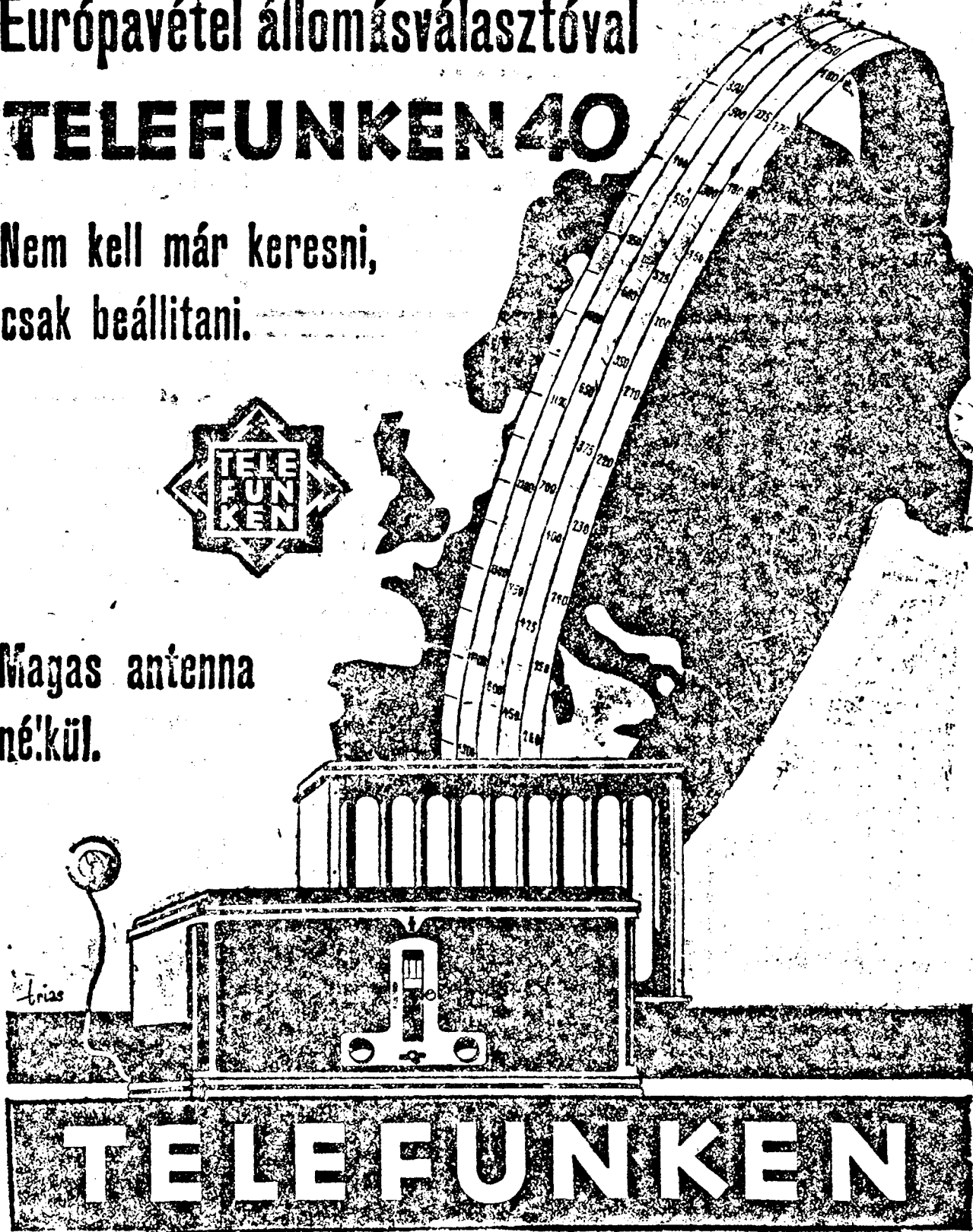
Előfizetési ára:
Egy hóra . . . 200 lei
1/4 évre . . . 500 lei

Előfizetéseket felvesz: PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

Európa vétel állomás választóval TELEFUNKEN 40

Nem kell már keresni,
csak beállítani.

Magas antenna
nékül.

**A legrégebbi tapasztalat —
a legmodernebb szerkezet!**

Két rendőr a bíróság előtt.

Halált okozó testisértséssel vádolnak két temesvári rendőrt. — Kedden lesz ítélet Muszka György gyilkosai felett.

Timisoaráról jelentik: A múlt esztendő augusztusában történt, hogy Muszka György gyárvárosi napszámos, volt rendőr a Cetmann-féle korcsmában mulatozás közben egy nézeteltérésből kifolyólag késsel támadt a tulajdonosra és a feleségére. A megtámadottak rendőrért siettek és csakhamar elő is került Mehedinti Trandafir rendőrrvizor és Sebu Orestie közrendőr, akik elvitték a korcsmából a napszámost.

Fél egytől fél háromig cipelték a nyiltuccán Muszkát, közben agyba-föbe verték és hajnalban Muszka olyan rosszul érezte magát, hogy a Begaszsanatorumba kellett szállítani, de már nem lehetett rajta segíteni. Muszka a verés következtében a műtőasztalon meghalt.

A timisoarai törvényszék ma tárgyalta az ügyet. Az ügyészség halált okozó súlyos testisértes címen emelt vádat a két rendőrségi közeg ellen, akik védekezésükben azt adták elő, hogy Muszka késsel támadt rájuk s ők csak védekeztek a késsel hadonászó Muszka ellen. Ezzel szemben két tanu: Szabó István és Ghilezán István őrmester elmondották, hogy

látták, amikor Mehedinti és Sebu a földre tepertek Muszkát és táncoltak rajta. A két tanu kihallgatása után a boncolási jegyzőkönyvet olvasták fel.

amely azt állapította meg, hogy Muszkának majdnem minden bordája betört.

Az ügyész súlyos ítéletet kért, a védő azt hangoztatta, hogy önvédelem történt. A bíróság hosszas után sem hozott ítéletet, hanem annak kihirdetését keddre halasztotta el.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

VASÁRNAP, február 16.

Belgrád, 17. Cigányzene. 18.30. Tamburazene. 21. Ertl Rudolf, a belgrádi Opera énekesének hangversenye. 23.15. Bugatinovics énekesnő román dalokat énekel. 1. Táncczene. — Leipzig, 17.30. Hebridai dalok régi kelta hárfakísérettel. 18. Citera-trió. 20.30. A „Vig özeveg” előadása a gerai színházból. Róma, 18—19.30. Ének- és zenekar. 22.02. Puccini: „Manon Lescaut” c. négyfelvonásos operettjének előadása. — Wien, 16.30. Szórakoztató zene. 19.50. Kamarazene. 21.10. Régi wieni farsangi zene. — Budapest, 10. Ujsághírek, kozmetika, 11. Református istentisztelet. 12. Egyházi ének és zene a kir. udvari és várplébánia templomból. 1.05. A „Rádió Élet” matinéja a Vigszínházból. 4.30. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Schneider Lajos dr. m. kir. bakteriológus: „Kottlóval vagy műnyával neveljük-e fel a csirkéket”. 5. Rádió Szabad Egyetem. 1. Régi magyar dalok. 2. Kukuljevic József dr. gazd. akad. tanár: „Az állatvédelem erkölcsi jelentősége”. 3. Magyar népdalok. 6.15. Hangverseny a Vigadóból. 8.10. Sporteredmények. 8.30. Fleeta-gramofonhangverseny. 9.40. Lehár-est. 11. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

HÉTFŐ, február 17.

Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 19. Kávészínház zene. — Leipzig, 17.30. Szórakoztató zene. 20.30. Német népdalok. 22. Zongora. 23—25-ig Táncczene. — Róma, 18.30—20. Petri Egon zongoraművész hangversenye. 22.02. Könnyű zene. Közben vigiáték Fodor Lászlótól. — Wien, 20.30. Rogacsevszkij párisi operaénekes és Achsel kamaraénekesnő ária- és daltestje. 21.30. Nemzetközi hangverseny Prágából. Utána jazz. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvédegyaloezred zenekarának hangversenye. 13.05. Gramofonhangverseny. 5. Asszonyok tanácsadója. 6.45. debreceni Rácz Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 8.20. Rádió amatőrposta. 9. Mécs László saját költeményeiből ad elő. 9.30. A közép-európai műsorcsereorozathoz a prágai rádióállomás műsorának közvetítése. 11.30. Fejes-szalonzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávészínházból.

KEDD, február 18.

Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 19. Jazz. 21. Kis hangverseny. 23.15. Táncczene és balalajka. — Leipzig, 17.30. Operett részletek. 20.35. Hangverseny. 22.05. Kabaré. 22.30. Mai zene. 23.30. Szórakoztató zene. — Milano, 18. Kvintett. 20.15. Vacsora zene. 21.30—24.30. Torino. 24.40. Torino. — Róma, 18.30. Hangverseny. 22.02. Opera a királyi színházból. — Wien, 16.30. Szórakoztató zene. 20. Helyszíni közvetítés az Augarten-híd alapozási helyéről. 21.05. Goethe című bohózat. Majd a Holzer-zenekar játéka. — Budapest, 10.15. Eugen Stepat orosz balalajka-zenekarának hangversenye. 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 4.30. A „Tündérvásár” meseorája. 6. Helyes magyarság Magyar helyesírás. 6.30. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 7.10. Lukinich Imre dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Magyarország történelme életrajzokban”. 8.25. Laurisán Lajos, a m. kir. Operaház művésznének daltestje. 11-kor Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bánati Bankegyesület Részvénytársaság.

Meghívó.

A Bánati Bankegyesület Részvénytársaság XLII. rendes közgyűlését

1930. évi március hó 2-án délelőtt 11 órakor Aradon

tartja intézeti helyiségében, **Bulv. Reg. Maria 8. szám alatt**, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, továbbá az 1929. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények iránti határozathozatal.
3. A felügyelő-bizottság kiegészítése.
4. Az igazgatóság felhatalmazása a cégbíróság által netalán kívánt változásoknak saját hatáskörében való elintézése iránt.

A t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket f. é. február 27-ig az aradi vagy temesvári főintézet, vagy Almáskamarás, Angyalkút, Aradszentmárton, Billéd, Bogáros, Buzias, Csanád, Csatád, Csene, Elek, Garabos, Glogovác, Gyertyámos, Jánosföld, Karánsebes, Kiskomlós, Kisósz, Kisteremia, Lippa, Lugos, Nagyjécsa, Nagykároly, Nagykomlós, Nagyósz, Nagyszentmiklós, Nagyteremia, Nyerő, Óbessenyő, Orczyfalva, Pankota, Perjámos, Réthát, Sándorháza, Szemlak, Szépfalu, Temeshidegkut, Temeskenéz, Temesujfalu, Temesvár-Gyárváros, Temesvár-Józsefváros, Ujarad, Újbessenyő, Újhely, Újpanát, Újpécs, Újszentanna, Újszentpéter, Varjas, Világos, Vinga, Zadorlak és Zombolyán levő fiókjaink pénztáránál letenni sziveskedjenek.

VAGYON. Mérleg-számla 1929. december 31.-én. TEHER.

	L.	b.	L.	b.	L.	b.	L.	b.
Készpénz és idegen pénznemek	26,637.932				Részvénytőke			130,000.000
Más pénzüzeteknél elhelyezett tőke	47,018.489		73,656.421		Tartalékalap	49,691.079		
Váltótárca	667,414.024				Kétes követelések tartalékalapja	7,000.000		
Jelzálogkölcsonők	6,578.554				Különféle kulturális alapok	150.000		
Adósok	266,678.191		940,670.769		Tiszviselők nyugdíjalapja	3,486.712		60,327.791
Záloglevélbiztosítéki alap			260.000		Dijas záloglevelek 10% díja			33.920
Értékpapírok és érdekeltségek			31,941.157		Záloglevelek a forgalomban			2,133.850
Ingatlanok:					Átruházott jelzálogkölcsonők			1,065.881
2 főintézeti palota, 3 berlini palota, 13 fiókintézeti székház, 12 bérház és egyéb ingatlanok			23,417.820		Takarékbetétek:			
Saját ipari vállalatok			34,054.665		könyvecskére	682,114.991		
Átmeneti tételek			9,128.144		folyószámlán	104,599.514		786,714.505
Szavatosságok	20,989.844				Hitelezők			8,901.333
					Visszleszámitolt váltók			78,827.305
					Fel nem vett osztalék és záloglevél-szelvények			1,584.782
					Átmeneti tételek			16,424.137
					Szavatosságok		20,989.844	
					Nyereségegyenleg			26,515.472
			1,113,128.976					1,113,128.976

Arad—Temesvár, 1930. február 12.

A könyvelésért:

BÁNYI SÁNDOR s. k.
az aradi főintézet ügyvezető-igazgatója,

NOVOTNY KÁROLY s. k.
a temesvári főintézet ügyvezető-igazgatója.

GANTNER JÁNOS s. k.
az aradi főintézet főkönyvelője
cont. aut.

LUDWIG OSZKÁR s. k.
a temesvári főintézet főkönyvelője

Az igazgatóság:

Dr. ESCHKER s. k. elnök (Temesvár)

SCHILL s. k. elnök (Arad)

WEISSÉNBURGER s. k. vezérigazgató

ADELMANN s. k. alelnök (Arad)

Dr. REITTER s. k. alelnök (Temesvár)

Dr. ANDRES s. k.

ANGELE s. k.

Dr. ANTIPA s. k.

BAUMVINKLER s. k.

BENDLER s. k.

BLASKOVICS s. k.

Dr. BUSCHMANN s. k.

BUTTINGER s. k.

DARÁNYI s. k.

GANTNER s. k.

Dr. KRÄUTER s. k.

Dr. KREPIL s. k.

LIDOLT s. k.

MANDL s. k.

MILLES s. k.

NATTLAND s. k.

RÉTHY s. k.

SCHERER s. k.

Dr. SPAHN s. k.

WINKLER s. k.

Jelen mérleg-, valamint veszteség- és nyereség-számlát összehasonlítottuk és azt helyesnek és teljesen rendben levőknek találtuk.

Arad—Temesvár, 1930. február 13.

A felügyelő-bizottság:

Dr. ENGELS s. k. elnök (Temesvár)

REINHART s. k. elnök (Arad) exp. cont.

DUTSCHAK s. k.

Dr. FERCH s. k.

KOSZTKA s. k.

KRAMER s. k.

MOHULO s. k.

SZÁNTÓ s. k.

Dr. VÁRADI s. k.

WEIL s. k.